...АЗАР—МАРСЫН ЗАМДА—СОВЕТ СТАНЦИ!

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

48-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 119 (13435)
1971 оной майн 21, пятница

Сэн 2 мүнгэн

...АРС-2" ГЭЖЭ ПЛАНЕТЭНҮҮД ...ОРОНДЫН АВТОМАТ СТАНЦИ ...МБУУЛИН ХУДАР ТАБИГДАБА

ТАСС-ай МЭДЭЭСЭЛ

...мбуулинай дайдые, одо мүшэдые шэнжэлхэ про...атай зохилдуулан, «Марс-2» гэжэ планетэнүүд ...ндын автомат станци 1971 оной майн 19-дэ Моск...сагаар 19 час 23 минутада Советскэ Союзһаа зам...и худар табигдаба.

...рсые болон тэрэнэй оршон тойронхи дайдые науч...аарнь гүнзэгыгөөр шэнжэлхэ гол зорилготойгоор ...танци табигдаһан байна. Мүн наранай плазма ...улиндахи гэрэл туяагай элшэ, радиационно оршон ...станциин ниидэхэ үедэ шэнжэлэгдэхэ.

...автомат станци 4650 килограмм шэгнүүртэй.

...рс-2» гэжэ станци хэмэл одон Газар хоёрой хоо...и зам дээрэһээ Марс тээшэ ниидэхэ шэглэлээ ба...гараба. Москвагай сагаар 20 час 59 минутада га...дутын зам дээрэһээ старт үгтэһэн байгаа. Тиихэ...бажа ябагша ракетын һүүлэй шатань замбуулинай ...охи оншо эршээр тэрэ станциие замбуулинай дайда ...гаргаһан байба.

...идшалан тооложо гаргагдаһанда дүтэрхыгөөр ...т станци ниидэжэ ябана. Замдань тэрэ станциин ...лгын шэглэл хубилгажа байха гэжэ хараалагда... «Марс-2» гэжэ планетэнүүд хоорондын станци 6 һа...үлүү саг соо ниидэжэ, Марсда хүрэхэ ёһотой. 470 ...он километр ниидэжэ, 1971 оной ноябрьда энэ ...и Марсда хүрэжэ ошохо юм.

...8,4 мегагерцын частота дээрэ энэ станцитай радио...он бэелүүлэгдэхэ, тэрээн дээрэһээ телеметрическэ ...эдэлнүүд абтаха.

...танци дээрэ табяатай аппаратура гэмгүй һайнаар ...жэ ябана.

«Марс-2» гэжэ автомат станциин ниидэлгэ замбуули...лас холын барисаа бэелүүлдэг центрһээ залан уда...дажа байна.

...танци дээрэһээ ороһон мэдээсэл координационно...лгын центртэ. СССР-эй Наукануудай академиин ...тудуудта шэнжэлэгдэжэ, ниитэлэгдэжэ байха юм.

РЕСПУБЛИКЫН АЙМАГУУДАЙ ГҮРЭНДЭ МАЛ АЖАЛАЙ ПРОДУКТ ХУДАЛДАЖА БАЙҺАН ТУХАЙ

1971 ОНОЙ МАЙН 16-най МЭДЭЭН

(Хахад жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Мяхан	Һүн: бүхыдөө	Һүн: үнеэн бүриһөө	Үндэгэн
Баргажанай	72	91	354	55
Баунтын	108	85	266	—
Бэшүүрэй	79	83	565	79
Зэдын	98	80	458	99,6
Яруунын	100,4	69	414	77
Загарайн	77	71	495	124
Захааминай	107	80	366	35
Кабанскын	64	77	643	156
Хэжэнгын	97	67	385	35
Хурамхаанай	77	102	306	81
Хяагтын	86	88	492	97
Мухар-Шэбэрэй	77	74	494	88
Ахын	60	58	54	—
Прибайкалиин	81	66	476	28
Хойто-Байгалай	60	147	401	—
Сэлэнгын	87	73	561	—
Түнхэнэй	81	63	354	108
Улаан-Үдын	85	86	701	104
Хоринн	81	110	429	122
Республика бүхыдөө	83	79	478	107

ИЮНИИН ТҮСЭБӨӨР

Партиин XXIV съездын шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон Хандагатайн леспромхозой модошод габшагай шангаар ажаллажа байна. Эдэнэр табан һара соо 160 мянган кубометр модо бэлэдхэхэ даабаря майн 13-да дүүргээ.

Социалис Ажалай Герой А. П. Кудряшов, нүхэд Матвеев, Крылов гэгшэдэй даадаг бага комплексно бригаданууд мүрысөөндэ шалгараа.

Н. ТЮРНЕВ.

УЯЛГАЯА ШЭНЭЛБЭ

Аймагай түб Закаменск хотын үйлсэнүүдээр «КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэри бэелүүлхын түлөө!», «Табан жэлые — болзорһоонь урид!» гэхэ мэтын уряанууд харагдана. Үдын һүүлээр хүнгэн машинанууд һубарилдан ерэжэ, эндэхи соёлой ордоной дэргэдэ зогсоно. Мүн тиихэдэ аймагай промышленна предприятинуудай түлөөлэгшэд субана. Хараһан лэ хүн һайндэрэйхеэр хубсаланхай, бултадаа хүхюу зуугаа наада дэлгэнэ. Эдэнэр аймагай промышленность ба хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зүблөөндэ сугларба гээшэ. Предприяти, колхоз болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, сомсельсоведэй түрүүлэгшэнэр, партийна организацинуудай секретарьнар, мэргэжэлтэд, үйлэдбэриин түрүүшүүл зүблөөндэ хабаадалсаа.

Үдэшын 5 час. Зүблөөндэ ерэгшэд Соёлой ордондо орожо, һууриия эзэлнэ. «Ажалай түрүүшүүлдэ—алдар соло!» гэжэ аржытар бэшэгдэһэн уряа ордоной ендэр дээрэ харагдана.

КПСС-эй Захааминай райкомой нэгэдэхи секретарь **Н. Б. Михеев** аймагай түрүүшүүлэй зүблөө нээжэ, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ, КПСС-эй XXIV съездын делегат нүхэр **Н. Б. Пивоваровта** үгэ үгэнэ. Нүхэр Н. Б. Пивоваров Советскэ Союзай Коммунис партиин ээлжээтэ съездын дүнгүүд тухай, аймагай партийна организациин бэелүүлхэ зорилгонууд тухай зүблөөндэ хабаадагшадта тодорхойгоор хөөрэжэ үгэбэ.

Удаань «Красный Октябрь» колхозой түрүүлэгшэ **Б-Ц. С. Очировта** үгэ үгтэнэ. Аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые тэрэнэй уншахада, зүблөөндэ хабаадагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтана. Тиигэжэ социалис уялганууд нэгэн дуугаар баталагдан абтаба.

Һүүлээрнь Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Н. Б. Пивоваров аймагай промышленна предприяти, колхоз болон совхозуудай түрүү хүдэлмэрилэгшэдтэ СССР-эй орден ба медальнуудые барюулһан байна. Ленинэй орденоор XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой эрхим һаалишан **С. Д. Дашиева**, Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай шаналжуулгын фабрикын хүдэлмэришэн **Е. И. Грыдина**, Октябриин Революциин орденоор «Красный Октябрь» колхозой луговод **Р. Ц. Очиров**, Зэдын комбинадай Холтосоной руднигай хүдэлмэришэн **Д. Ц. Самбилов** болон бусад олон ажалай түрүүшүүл шагнагдаһан байха юм.

КПСС-эй обкомой бюрогой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, республикын Министрнүүдэй Соведэй үмэнэһөө нүхэр Н. Б. Пивоваров гүрэн түрын дээдэ шагналда хүртэгшэдые халуунаар амаршалаад, саашанхи ажалдань ехэ амжалта, ажабайдалдань зол жаргал хүсэһэн байна.

«Победа» колхозой түрүүлэгшэ, Ленинэй орденоор шагнагдаһан **Г. Г. Цыдыпов**, Зэдын комбинадай хүдэлмэришэн, Октябриин революциин орденоор шагнагдаһан **Г. Ф. Березкин** гэгшэд орден ба медальнуудта хүртэгшэдэй зүгһөө харюугай үгэ хэлээ. Тэдэнэр парти болон правительствада баяр баясхалан хүргөөд, юһэдэхи табан жэлэй туршада үшөө һайнаар, эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлхэ байһан тухайгаа мэдүүлбэ.

Аймагай промышленность ба хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зүблөөндэ хабаадалсагшадта Закаменскын соёлой ордоной уран һайханай бүлгэмэй эдэбхитэдэй хүсөөр ехэ концерт харуулагдаһан байна.

Б. ВАНЧИКОВ,
манай корр.

...АГАЙ СОВЕДҮҮДЭЙ ДЕПУТАДТА КАНДИДАДААР ...ЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ ДЭБЖҮҮЛЭГДЭНЭ

...Үдэ. Городоймнай промышленна предприяти... бусад олон эмхи зургаануудай хүдэлмэри...нерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон ал... городской, районно Соведүүдэй депутадта ...р өөһэдынгөө дундаһаа эрхимэй эрхимүүдые ...э байнхай.

...эрһэн һунгалтын урда тээхи суглаан дээрэ ...комсомолой 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Улаан...бор бүтээлгын заводой хүдэлмэришэд, инже...ническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад ...арь, эдэбхитэй комсомол басаган **Мария Петталинае** городской Соведэй депутадта кандида... дуугаар дэбжүүлбэ. Мүн лэ городской Соведтэ кандидадаар Ленинэй орденто Улаан...комотив-вагон заһабарилгын заводой хүдэлмэ...эй коллективһээ тус заводой якорна цехэй изолировщица **Алегрина Шагжиевна Раднаева** дэбжүүлэгдээ.

Тиихэдэ Улаан-Үдын оньһожоруулагдамал шэлэй заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад һунгалтын урда тээхи коллективэйнгээ суглаан дээрэ Советскэ районно Соведэй депутадта кандидадаар слесарь наладчик **Владимир Павлович Парчайкин**, шэл хайлуулагша **Юрий Тимофеевич Марушев** гэгшэдые дэбжүүлээ. Суглаан дээрэ үгэ хэлэһэн хүнүүд эдэ нүхэднай коллективэйнгээ үзүүлһэн этигэл найдабариие эрхимээр дүүргэжэ шадаха байха гэжэ өлирхэйлээ.

Советскэ районно Соведэй депутадта кандидадаар оёдолой фабрикын коллективһээ слесарь-наладчик **Владимир Сергеевич Никитин** мүн лэ дэбжүүлэгдэһэн байна.

Д. ДАШИЕВ.

...АР-ШЭБЭР. РСФСР-эй ба ...й АССР-эй Верховно Со..., мүн нютагай Соведүүдэй ...н бэлэдхэл түлэг дундаа. ...аймагай, сомоной болон Соведүүдэй депутадта кан...дые дэбжүүлгэ хаа хаана...ин үүсхэлэй оршон бай...лэжо байна.

...шын, олон һунгагшадай ...атай иимэ суглаан «Одон» ... Шэнэһэтын отделенидэ ...нгэрбэ. Отделениин ажал...агай Соведэй депутадта ...аар Шэнэһэтын һү һаа...фермын бэрхэ һаалишан, ...эй гэшүүн **Дашал-Сама ...на Раднаевае** нэгэн дуу...жүүлбэ. Дашал-Сама мэнэ ...һаяа гүйсөө. Нютагайнгаа һургуулиин 8-дахи класс дүүргэһээр түрэл гаралайнгаа хэтын уг залгамжалан, һаалишан боложо хүдэлөө. Мүнөө хүдөө ажахын техникумдэ заочноор һурана.

«Родина» колхоздо болоһон һунгагшадай суглаанда хабаадагшад ажахынгаа түрүү гахайшан **Елена Васильевна Таланкинае**, главна агроном **Николай Леонтьевич Шайдуровые** аймагай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлбэ. «Путь Ленина» колхозой центр Бар тосхоной ажалшад эндэхи медицинскэ пунктые даагша **Галина Васильевна Ульяновае** аймагай Соведэй депутадаар һунгаха гэжэ шиидхэбэ.

Б. ЖАМБАЛОВ,
манай корр.

— Манай аймагай колхозууд болон совхоздо ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлхэ асуудал зүбшэн хэлсэгдэжэ, эрхим хүбүүд, басагадаа дэбжүүлжэ дүүргэбэ, — гээд Улаан-Үдын ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй гүйсэдкомой секретарь Ф. Н. Тугаринов хөөрэнэ.

Калининай нэрэмжэтэ совхозой хүдэлмэрилэгшэд аймагай Соведэй депутадта кандидадаар ажахынгаа эрхим гахайшан **Вера Сергеевна Батуринагай** нэрые нэрлэһэн байха юм.

«Коммунизм» колхозой гэшүүд хонишон **Римма Цыдыповна Будаевае** аймагайнгаа Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлһэн байна.

Мүн «Маяк», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай гэшүүд аймагай Соведэй депутадта кандидадуудаар комсомолой XVI съездын делегат **Мария Чистяковае**, һаалишан **Галина Савельевна Филатовае** дэбжүүлжэ, өөһэдынгөө этигэл найдабари үзүүлбэ.

Эдэ үдэрнүүдтэ аймагай ажахын хүдэлмэришэд һунгалтынгаа урда тээхи суглаанууд дээрэ сельскэ, сомоной Соведүүдэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлжэ эхилэнхэй.

Манай корр.

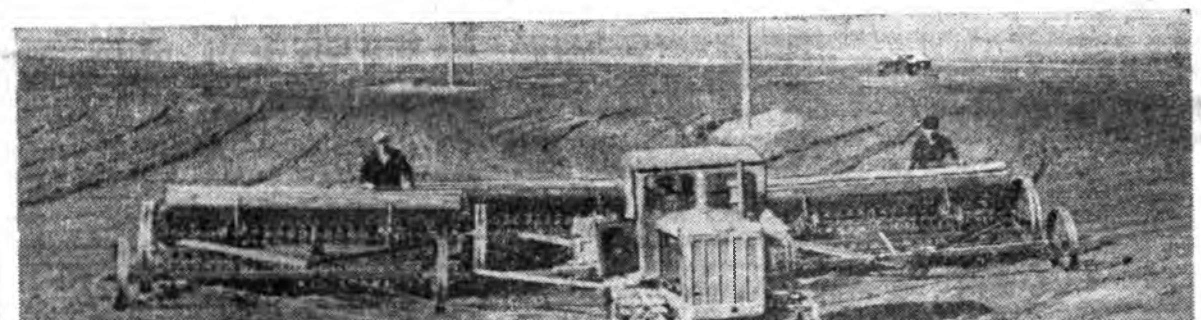

Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд хабарай тарилгын хүдэлмэрие эмхитэй һайнаар, богони болзорто үнгэргэхын тула ехэ оролдолго гаргана. Механизаторнуудай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ Игорь Маласханов, Очир Будаев гэгшэд эрхимлэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Таряалан дээрэ. 2 Тарилгада һайнаар хүдэлжэ байһан жолоошон Николай Гармаев.

Л. МАШАНОВАЙ фото.

...И. Брежнев Канадын Премьер-Министртэй уулзаба

...н 19-дэ КПСС-эй ЦК-гай Ге...на секретарь Л. И. Брежнев ... хэрэгээр Советскэ Союз ... байһан Канадын Премьер...р Пьер Эллиот Трюдо гэг... Кремль соо уулзажа, сэхэ руунь, хани ёһоор хөөрэлдэхэ зуураа, уласхоорондын шухала асуудалнуудые, Советскэ Союзай ба Канадын хоорондохи харилсаа хүгжөөхэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэ. (ТАСС).

Совет-Канадын хөөрэлдөөнүүд

...н 19-дэ Кремль соо СССР-эй ...трнүүдэй Соведэй Түрүүлэг... Н. Косыгинай ба Канадын ...р-Министр Пьер Эллиот ...эгшын хоорондо боложо ... хөөрэлдөөн үргэлжэлбэ. ...хоорондын ... найрамдал ба ...й байдал бэхижүүлхэ талаар Советскэ Союзай ба Канадын харилсаа холбоо үргэдхэхэ асуудалнуудаар, мүн Совет-Канадын экономическа ба соёлой барисаа саашадань хүгжөөхэ асуудалнуудаар эбтэй хани оршон байдалда хөөрэлдөөнүүд болобо. (ТАСС).

...һанамжануудаа зүбшэн хэлсэхэ тухай ...овет-Канадын протоколдо гар табигдаба

...мжануудаа зүбшэн хэлсэхэ ... Совет-Канадын протоколдо ...эй Министрнүүдэй Соведэй ...рэгшэ А. Н. Косыгин ба Канадын Премьер-Министр Пьер Эллиот Трюдо майн 19-дэ гарнуудаа табиба.

...анадын посольстводо үглөөнэй уулзалга болобо

...адын Премьер-Министр Пьер ...т Трюдо майн 19-дэ Москва...гаг Канадын посольство соо ...эй уулзалга эмхидхэбэ. ...э уулзалга дээрэнь А. Н. ..., К. Т. Мазуров, Д. С. ...ний ба бусад байлсаба. ...адаһаа Советскэ Союзда бай...шан сайд Роберт А. Д. Форд, ...ентын гэшүүн Барнет ...жонсон, гадаадын хэрэгүүдэй ...трэй нэгэдэхи орлогшо А. Э. ... промышленностиин ба ху... наймаанай министрэй орлогшо Дж. Х. Уоррен ба бусад Канадын талаһаа байлсаба.

Уулзалгын үедэ айлшадтаа хандажа, Канадын Премьер-Министр Пьер Эллиот Трюдо үгэ хэлэһэн байна. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин харюугай үгэ хэлээ. Пьер Эллиот Трюдогой ба А. Н. Косыгинай хэлэһэн үгэнүүд альга ташалгаар угтагдаба.

Энэ уулзалга хани ёһоной оршон байдалда үнгэрбэ. (ТАСС).

Москвагай областиин Коломенско станок бүтээлгын заводой коллективтэ 4—5 дабхартай гэрэй зэргэ мантан томо станогуудые бүтээн гаргана. Энэдэ бүтээгдэһэн станогууд оронойнгоо нютаг бүхэндэ, мүн хилын саанахи 50 гаран гүрэндэ мэдээжэ болонхой. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тэндэ бүтээгдэһэн «ЗН763» түхэлэй станок шалгагдажа байна.

АПН-эй фото.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

СССР-эй ой модоной ба модо болбосоруулгын промышленностиин предприяти, организацинуудай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадые СССР-эй орден ба медальнуудаар шагнаха тухай

Ой модоной ба модо болбосоруулгын промышленность хүгжөөлгэдэ, табан жэлэй түсэбые дүүргэлгэдэ амжалтатай байһанайнь түлөө иимэ хүнүүдые шагнаха гэбэл:

БУРЯАДАЙ АССР-һээ
ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНООР

Бардуев Максар Бадмаевичые — Хориин леспромхозой мастер.

Гончаров Леонид Митрофановичые — Хандагатайн леспромхозой жолоошон.

Павлова Анастасия Евтеевнае — Онохойн модоной комбинадай станочница.

Паршаков Михаил Иосифовичые — Худанай леспромхозой модо унагаагша.

ОКТЯБРИИН РЕВОЛЮЦИИН ОРДЕНООР

Сивец Федор Венидиктовичые — Горхоной леспромхозой модо унагаагша.

Тарасенко Павел Михайловичые — Үдын модо урадхуулгын хүдэлмэришэн.

Усманов Габдулла Вахитовичые — Шулуутайн леспромхозой модо бэлэдхэлэй пунктын начальник.

АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

Агафонов Павел Тимофеевичые — Клюевскэ леспромхозой жолоошон.

Анисов Михаил Моисеевичые — Үдын модо урадхуулгын конторын хүдэлмэришэн.

Арсеньев Константин Ивановичые — Баргажанай леспромхозой директор.

Базаров Дамби Дармаевичые — Хүрбын леспромхозой хүдэлмэришэн.

Батурин Василий Арсентьевичые — Хүртэйн леспромхозой жолоошон.

Бобр Василий Илларионовичые — Байгалай модоной баазын цехэй начальник.

Богомазов Харитон Петровичые — Шулуутайн леспромхозой тракторист.

Викулин Ефим Григорьевичые — Клюевскэ леспромхозой модо унагаагша.

Вставский Карп Евстафьевичые — Хандагатайн леспромхозой крановщик.

Гришкин Сидор Ильичые — Байгалай леспромхозой директор.

Гусляков Антроп Павловичые — Буряадай мебельно-модо болбосоруулгын комбинадай цехэй начальник.

Дульский Петр Ефимовичые — Онохойн модоной комбинадай хүдэлмэришэн.

Железных Маланья Лукиничнае — Байгалай леспромхозой гэшүүһэшэн.

Жилин Дмитрий Ксенофонтовичые — Байгалай модо урадхуулгын конторын капитан-механик.

Залуцкая Наталья Полуэктовнае — Клюевскэ леспромхозой станочница.

Зезюлько Валентина Пантелеймоновнае — Байгалай модоной баазын станочница.

Золотарёв Иван Дмитриевичые — Шулуутайн леспромхозой тракторист.

Игумнов Виктор Михайловичые — Худанай леспромхозой жолоошон.

Калиниченко Константин Спиридоновичые — Элхиин авто-заһабарилгын заводой директор.

Конашенкин Иван Афанасьевичые — Байгалай модо урадхуулгын конторын хүдэлмэришэн.

Кораблёв Аркадий Ивановичые — «Забайкаллес» комбинадай начальник.

Латышенко Валентина Ивановнае — Онохойн модоной комбинадай станочница.

Левахин Рюрик Григорьевичые — Буряадай мебельно-модо болбосоруулгын комбинадай слесарь-хабсаргагша.

Лоскутникова Надежда Иннокентьевнае — Горхоной леспромхозой хүдэлмэришэн.

Марков Тимофей Егоровичые — Шулуутайн леспромхозой комплексно бригадын бригадир.

Мокеев Юрий Дмитриевичые — Шулуутайн леспромхозой директор.

Морозов Юрий Устиновичые — Итанцын леспромхозой жолоошон.

Павлов Тимон Николаевичые — Хандагатайн леспромхозой тракторист.

Пантелеев Семён Фёдоровичые — Итанцын леспромхозой модо унагаагша.

Парамонов Василий Петровичые — Хурамхаанай леспромхозой тракторист.

Пелко Владимир Николаевичые — Хүрбын леспромхозой жолоошон.

Перевязко Надежда Савватеевнае — Онохойн модоной комбинадай станочница.

Попков Михаил Евстигнеевичые — Сэлэнгын модоной баазын хүдэлмэришэн.

Рудаков Николай Владимировичые — Баргажанай барилга-хабсаралгын управлениин начальник.

Русин Пётр Викуловичые — Байгалай леспромхозой модо унагаагша.

Самков Николай Федоровичые — Байгалай барилга-хабсаралгын управлениин газоэлектро-гагнуургшан.

Серебрянников Дмитрий Дмитриевичые — Байгалай модоной баазын директор.

Солдатов Лиферий Ильичые — Хандагатайн леспромхозой оператор.

Сомбялов Соян Гармаевичые — Хориин леспромхозой жолоошон.

Старков Григорий Фадеевичые — Сэлэнгын модоной баазын слесарь.

Старцева Римма Терентьевнае — Сэлэнгын модоной баазын цехэй начальник.

Топорков Алексей Петровичые — Хандагатайн леспромхозой жолоошон.

(Үргэлжэлэлынь 3-дахи нюурта).

АЖАЛАА ЭРДЭМ УХААНАЙ ҮНДЭҺӨӨР ЭМХИДХЭНЭ

ДИРЕКТИВЭ СОО ИИГЭЖЭ ХЭЛЭГДЭНЭ: ПРИБОР БҮТЭЭЛГЫЕ 2 ДАХИН ЕХЭДХЭХЭ

Үнгэрһэн табан жэлэй түсэб болзорһоо урид, 1970 оной ноябрийн 25-да дүүргэгдэһэн, үйлэдбэриин хэмжээн 5,5 дахин дээшэлһэн, ажалай бүтээсэ 44,4 процентээр ургаһан байна. Үйлэдбэриин гол фонднуудые хэрэглэлгэ 68 процентээр дээшэлһэн юм.

Партиин XXIV съездын хүндэлэлэй социалис уялганууд дүүргэгдээ. 1970 оной, мүн энэ жэлэй түрүүшын кварталай түсэбһөө гадуур хэдэн мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилэгдөө, 840 мянган түхэригэй продукци наймаалагдаа. Хараалһан түсэбтэй сасуулхада ажалай бүтээсэ 5 процентээр дээшэлһэн болоно. Шэнэ техникэ тодхоһонсой, урлан нарижуулгын дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлһэнэй, ажалаа эрдэм ухаанай үндэһөөр эмхидхэһэнэй ашаар 726 мянган түхэригэй нэмэлтэ олзо доход абтаа.

(Прибор бүтээлгын заводһоо партиин XXIV съездын Президиумдэ эльгээһэн ажалай мэдээсэлһээ).

* * *

Прибор бүтээлгын завод республикымнай залуу предприятнишье һаа, түрүүшүүлэй тоодо оролсонхой. Үйлэдбэриин һайн үрэ дүн туйлаһанайнгаа түлөө ВЛКСМ-эй 50 жэлэй нэрэмжэтэ завод гэһэн нэрэ зэргэдэ гурбан жэлэй саада тээ хүртөө һэн. Нарин сэмбын фабрикын коллективтэй хамта партиин XXIV съездын хүндэлэлэй социалис мүрысөө дэлгэрүүлхыень республикынгаа хүдэлмэришэн ангине уряалһан байгаа. Абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэһэн тухайгаа партиин XXIV съездын нэрэ дээрэ эльгээһэн мэдээсэл дотороо элидхээ.

Заводой коллектив үйлэдбэреэ эмхидхэн хүтэлбэрилхэ, технологи нарижуулан һайжаруулха шэнэ онол арга, дүй дүршэл хэрэглэхэ гэжэ оролдодог. Техническэ дэбжэлтэ туйлахын тула шэнэ техникэ тодхогдоно. Энэ талаар хэгдэдэг алхам ажалаа эрдэм ухаанай үндэһөөр эмхидхэхэ хэрэгһээ үндэһэлнэ гэжэ хэлэхээр. Заводой коллектив ажалаа зүбөөр, эрдэм ухаанай үндэһөөр эмхидхэһэнэй ашаар лэ амжалта туйлажа, саг үргэлжэ һайн үрэ дүн харуулна гээшэ.

Прибор бүтээгшэд абаһан уялгаа бодото дээрэнь бэелүүлхэ арга замуудые хараалаад, тэдэнээ бэелүүлхэ хэрэгтэ эмхидхэлэй, техническэ олон хэмжээ зорюулаа. Тэдэнэй зарим алхам, зарим үрэ дүн тухай доро хэлэгдэнэ.

ДЭБЖЭЛТЫН ЭХИ ҮНДЭҺЭН

„Ажалые эрдэм ухаанай заабариин ёһоор эмхидхэлгэ бүхы аргаар нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ, ажалай түлөөһэнэй, хүдэлмэрилэгшэдые материальна ба моральна урмашуулгын түхэл шэнжэ ба гуримуудые нарижуулан һайжаруулха"

(КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүдһээ).

АЖАЛЫЕ ЭРДЭМ ухаанай үндэһөөр эмхидхэхэ шухала тухай хаа хаанагүй мэдэрэгдээ. НОТ нэбтэрүүлхэ тусхай лаборатори гү ,али таһаг промышленна предприяти бүхэндэ эмхидхэгдэнхэй. Табан жэлэй саада тээ иимэ таһаг прибор бүтээлгын заводто байгуулагдаһан юм. Тэрэ таһаг зургаан хүнһөө бүриднэнхэй. Инженер Геннадий Григорьевич Жуков таһагые хүтэлбэрилнэ. Тусхай мэргэжэлтэдһээ эмхидхэгдэһэн таһаг өөрынгөө заводто, прибор бүтээлгын һалбарида хабаатай бүхы техническэ шэнэ һонин юумэтэй саг соонь танилсажа, халан абамаар дүй дүршэлые шудалжа эхилһэн байна.

Таһагай хүдэлмэрилэгшэд өөһэдынгөө уялга, дүүргэхэ ажалаа һөн түрүүн элирүүлээ. **Тиихэдээ НОТ гээшэмнай эрдэм ухаанай үндэһэ һуурида түшэглэн, ажалые зүбөөр, ашаг ехэтэйгээр эмхидхэхэ хэрэг гэжэ В. И. Ленинэй бүри Совет засагай түрүүшын жэлдэ тодорхойлһон заабариие бэелүүлэн, өөһэдынгөө дүүргэхэ ажал хараалһан байгаа.** Бага гаргашатайгаар ехэ продукци үйлэдбэрилдэг болохо, ажалаа эмхи гуримтайгаар эмхидхэхэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ онол арга бэдэрэн хэрэглэхэ зорилго тэдэнэр урдаа табяа һэн. Таһагай хүдэлмэрилэгшэд энэ зорилгоёо бэелүүлхэ талаар ашаг үрэтэй хүдэлмэри хээ, зарим тэды дүй дүршэлтэй болоо. Партиин Улаан-Үдын горком энэ дүй дүршэлыень сорсолжо, городой бусад предприятинуудта дэлгэрүүлхэ зорилгоор тусхай экономическа конференци заводто үнгэргэһэн юм.

НОТ бэелүүлхэ уялгатай таһагай хдэлмэрилэгшэд олон бэшэшье һаа, заводой үйлэдбэриин шухала асуудалнуудые шиидхэлсэнэ. Тэдэнэр эртээнһээ зохёогдоһон түсэбэй ёһоор ажалаа эмхидхээ.

— Мастерска участогуудта, хүдэлмэришэдэй ажалладаг газарта ажалые эрдэм ухаанай үндэһөөр эмхидхэхэ түсэб зохёогоо һэмди,—гэжэ нүхэр Жуков хөөрэнэ. Үйлэдбэриин түрүүшүүл, урлан нарижуулагшад, мэргэжэлтэдһээ бүридэһэн эдэбхитэйшүүлэй бүлэгүүд цехүүдтэ эмхидхэгдэһэн юм. Хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалые зүбөөр эмхидхэхэ, хэрэгтэй материал, хэрэгсэлээр тэдэниие саг соонь хангаха, үйлэдбэриин культура һайжаруулха зорилго тэдэнэй урда табигдаһан байгаа.

Тодорхой зорилготой болоһон эдэ бүлэгүүд ашатуһатай ехэ хүдэлмэри хэһэн юм. Цех, мастерска участогуудта НОТ нэбтэрүүлхэ түсэб бэелүүлһэнэй ашаар дүрбэн жэлэй хугасаада 150 мянган түхэригэй алмалта хэгдэһэн байна. Ажалай гаргашын саг 50 мянган нормо-часаар хороогдоо.

Мүн таһагай хүдэлмэри нарижуулан һайжаруулха, уялгыень дээшэлүүлхэ асуудалда саг үргэлжын анхарал хандуулагдажа байһаар. Ярославска областиин Рыбинск городой промышленна предприятинуудай ажалые эрдэм ухаанай үндэһөөр эмхидхэгдэхэ дүй дүршэлынь халан абалсаа.

Прибор бүтээлгын заводой таһаг Рыбинск городойхидой жэшээгээр хүдэлмэрее ямар нэгэ шухала темын ёһоор эмхидхэдэг болоо. Жэшээлхэдэ, нэгэ темын түсэб зохёолго абажа харая. Нэгэ инженер тэрэниие даажа абанхай. Тэрэ методическа документаци бэлдэдэг, цехүүдтэ документацяа хүргэдэг. Хэр зэргэ бэелүүлэгдэһыень һүүлээрнь шалгажа байдаг. Уран зураашан-конструкторнууд хүдэлмэриин газар һайнаар эмхидхэхэ, бүтээсэ ехэтэй болгохо асуудал шиидхэнэ. Зарим хүнүүд социологическа шэнжэлгэ хэдэг. Үйлэдбэриие эмхидхэн хүтэлбэрилхэ асуудал тусхай хүдэлмэрилэгшэдтэ даалгажа үгтэнхэй. Таһагай нэгэ инженер урдань үгтэһэн захиралта, заабаринуудай хэр зэргэ дүүргэгдэжэ байһые шалгадаг. Хэрбээ ямар нэгэ дутагдалай элирһэн, заабариин дүүргэгдээгүй байгаа хада, заводой радиогоор энээн тухай мэдээсэгдэдэг болоо. Һүүлээрнь дары хэмжээ абтадаг.

Ажалай ямар нэгэ онол арга үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэдэнь, таһагай хүдэлмэрилэгшэдтэ заводой ондоо таһагуудай мэргэжэлтэдэй туһаламжа хүргэхэ гурим тогтоогдоо. Заводой цехүүдэй хоорондо ашаа зөөлгые гуримшуулха, зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэй болоходо, үйлэдбэриин участогай, заводой управлениин мэргэжэлтэд туһаламжа хүргэһэн байна. Хамтадаа зүбшэн хэлсэһэнэй һүүлээр тусхай транспортна цех эмхидхэгдэһэн, ашаа зөөлгэ оньһожоруулагдаһан байна.

НОТ бэелүүлхэ таһагай хүдэлмэрилэгшэд дурадхал, ажаглалта тухайгаа заводой хүтэлбэрилэгшэдтэ мэдээсэдэг, үйлэдбэриин шухала асуудал шиидхэхэ зүб хараа зам хамтаараа зүбшэжэ олодог болонхой.

ҮЙЛЭДБЭРИИЕ ХҮТЭЛБЭРИЛХЭ ШАДАБАРИ

„Машина бүтээлгэдэ ажалай бүтээсые 1,5—1,8 дахин дээшэлүүлхэ"

(КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүдһээ).

«Хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалладаг газарта ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгые түсэблэхэ, энээниие эгээл түрүүшээр механическа гол цехүүдтэ, хожомынь бүхы заводто нэбтэрүүлхэ» гэжэ коллективэй абаһан социалис уялга дотор бэшээтэй.

Энэ шэнэ гурим республика доторнай түрүүшынхеэ прибор бүтээлгын заводто хэрэглэгдэжэ эхилээ гэжэ онсо тэмдэглэмээр. Хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсые хэды зэргээр дээшэлүүлхэ тухай урдань хараалагдадаггүй бэлэй. НОТ нэбтэрүүлхэ таһагай хүдэлмэрилэгшэдэй дурадхалаар Днепропетровско агрегатна заводой коллективэй дүй дүршэл нэбтэрүүлһэн юм.

Урдань ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ даабари бүхы цехтэ үгтэдэг байгаа. Кварталай, хахад жэлэй үнгэрхэдэ тэрэнэй хэды зэргээр дээшэлһэниинь согсологдодог һэн. Тиихэдээ участок, бригадануудай арга боломжонууд хүсэдөөр элирүүлэгдэдэггүй, хэрэглэгдэдэггүй байгаа. Днепропетровско заводой дүй дүршэлтэй танилсахада, ямар алдуу гаргагдадаг, ямар дутагдалай бии байһаниинь хүсэдөөр элирээ.

Прибор бүтээлгын заводой мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд, технологууд, шэнэ юумэ үүсхэгшэд, нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, бүхы коллектив Днепропетровскын предприятинуудай хэрэглэһэн гурим өөһэдынгөө үйлэдбэридэ нэбтэрүүлжэ эхилээ. Түрүүшээр заводой хоёр цехтэ шэнэ гурим хэрэглэгдэһэн юм. Хүдэлмэришэд өөһэдынгөө ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ арга боломжо хэр хэрэглэнэб, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллахада юун һаалта хэнэб гэжэ дууһан тодорхойлогдожо үзэглөө. Предприятиин эмхидхэгдэһэн сагһаа хойшо ажалай эрхэ байдалай ехээр хубилаагүй байһаниинь элирээ.

Шалгалта, шэнжэлгэ, мүн бэлэдхэл хэһэнэй һүүлээр хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгые түсэблэхэ шэнэ гурим хэрэглэгдэжэ захалба. Хүдэлмэришэдэй ажалладаг газарые хэрэгтэй зэр зэмсэгээр эртээнһээ хангаха, ажаллахада таатай зохид эрхэ байдал байгуулха, тобшолон хэлэхэдэ, хүн бүхэнэй һаадгүйгөөр, ажалай сагта бүтээсэтэйгээр, һайнаар ажаллаха арга олгохын тула хэмжээнүүд хараалагдаһан юм.

Техническэ документаци эртээнһээ бэлдэгдэдэг, наряд саг соогоо үгтэдэг, деталь, материал хэрэгтэй сагтаа асарагдадаг болоо. Энэ тэрэ ажал хэжэ гү, али асуудал шиидхэжэ сагаа дэмы һалгаха ушар зайсуулагдаа. Иимэ эрхэ байдал хангахада, хүдэлмэришэд ажалай сагые гамнадаг, ашагтай һайнаар хэрэглэхэ гэжэ оролдодог юм. Тиимэһээ хүн бүхэнэй ажалай бүтээсэ горитойгоор дээшэлнэ.

Мүнөө заводто ажалай нормо саг соогоо зохёогдоно, хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ даабари хараалагдана. Мастер, хүдэлмэришэн бүхэн, ажалай нормо дүүргэхэ, бүтээсыень хэды зэргээр, хайшан гэжэ дээшэлүүлхэ байһанаа эртээнһээ мэдэдэг болоо. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэ эртээнһээ түсэблэгдэнэ, гуримшуулагдана. Заводой хүдэлмэришэн бүхэн, инженер, техник бүхэн энэ хэрэгтэ хабаадалсадаг болоо.

Энэ шэнэ гурим үнгэрһэн жэлэй 4-дэхи кварталай туршада заводто нэбтэрүүлэгдэжэ эхилһэн юм. Жэгдэ һайнаар, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха арга боломжо хүдэлмэриин газар бүхэндэ нэбтэрүүлэгдээ. Иимэ гурим хэрэглэхэдэ, «Сигнал» гэжэ автомат түхеэрэлгэ ехэ аша туһатай байба. Энэ автомат дистанционно хүтэлбэри, холбоо байгуулхада, мэдээсэл үгэхэдэ таарамжатай зохид юм. Тэрэ 80 станоцые цехэй дежурна инженертэй холбожо шададаг.

Автомадай туһаламжаар цехэй гү, али заводой диспетчерскэ пунктые дамжан, цехүүдэй түхеэрэлгэнүүдэй хэр зэргэ хэрэглэгдэжэ байһые хинан шалгажа болохо юм. Тиихэдээ нэгэ доро долоон янзын мэдээсэл, түсхайлбал, хэрэгтэй материал, хэрэгсэлээр, инструментээр, гэрэлээр гэхэ мэтэ хэр хангагдаһые хинажа болохо. Ямар нэгэ юумэнэй дуталдаха болоходо, хүдэлмэришэн автомадай тусхай нэгэ номер даражархиха. Тиихэдэнь диспетчерэй пульт дээрэ лампочка носожо, хэрэгтэй мэдээсэл үгтэдэг. Хүдэлмэришэн мүн ондоо ямар нэгэ номер даража, мастерые, инженерые хэрэгтэй сагтаа дуудаха аргатай болонхой. Диспетчершье, хүдэлмэришэншье асуудал шиидхэхын тула ажалладаг газараа орхижо, ондоо тээшэ ошоногүй, үлүү ябадал гарганагүй. Мүн хэрэгтэй болохо деталь, инструментнүүд эртээнһээ бэлдэгдэжэ, захиралтын абтахатай хамта хэрэгтэй газартаа хүргэгдэжэ байдаг болоо.

Хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, түсэблэхэ шэнэ гурим юугээрээ үшөө бүлюу һайн бэ гэхэдэ, хүдэлмэришэдэй тоо олошоруулангүйгөөр хэрэгтэй зэргын продукци үйлэдбэрилхэ арга олгоно гээшэ. Жэшээлхэдэ, энэ гуримай эгээл түрүүшээр хэрэглэгдэжэ эхилһэн хоёр цехэй ажалай бүтээсэ жэлэй IV-дэхи кварталай үрэ дүнгөөр 14 процентээр дээшэлһэн байна. Энээнэй ашаар бүтээгдэһэн продукциин хэмжээе хүдэлмэришэдтэ хубаажа хараа һаа, тэрэниие үйлэдбэрилхын тула үшөө 48 хүн хэрэгтэй болохо байгаа. Тэдэниие мэргэжүүлхэ, шэнэ продукциин технологидо һургаха гаргашые тоолоо һаа, шэнэ гуримай бүлюу һайниинь бүри эли болоно.

Тиимэһээ хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсые дээшэлүүлхые хараалһан түсэб заводой бүхы цехүүдтэ, үйлэдбэридэ зохёогдожо эхилээ. Заводой коллектив партиин XXIV съездын хүндэлэлэй социалис уялга абахадаа, бүхы цехүүдтэ энэ гурим түргэн болзор соо нэбтэрүүлхэ гэжэ хараалһан юм.

Заводой НОТ бэелүүлхэ таһагай хүдэлмэрилэгшэд иимэ гурим хаа хаанагүй хэрэглэхэ гэжэ хараалхадаа, бүхы участогуудта ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, жэгдэ һайнаар ажаллаха арга предприятидаа хангаха гэһэн зорилго табиһан байгаа. Жэлэй үнгэрһэн һарануудай туршада цех бүхэнэй ажалай бүтээсэ дунда зэргээр 10—12 процентээр дээшэлбэ. Заводой коллектив абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэнэ. **Үйлэдбэриие зүбөөр эмхидхэн хүтэлбэрилхэ онол арга заводто хэрэглэгдэдэг болоо.** Иимэ эрилтэ НОТ хэнэ, заводой мэргэжэлтэд үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ арга боломжонуудые элирүүлэн хэрэглэнэ.

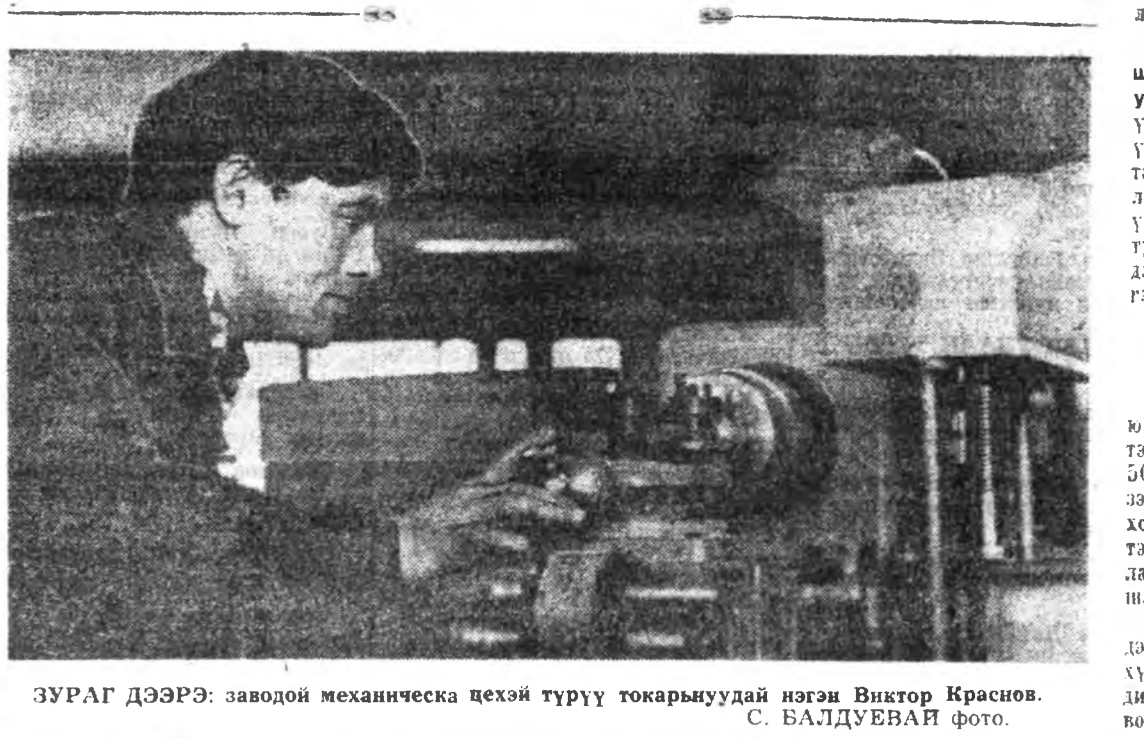

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: заводой механическа цехэй түрүү токарьнуудай нэгэн Виктор Краснов.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ЦЕХҮҮДТЭ АМЖАЛТЫН ОДОН ЯЛАРНА

"...Үйлэдбэриин ашаг үрэ ехээр дээшэлүүлхын түлөө сэхэ шууд тэмсэл хадаа ажахыгаа социалис ёһоор эрхилэлгын шухала нүхэсэл, үйлэдбэриин бүхы коллективүүдэй, олон миллион ажалшадай социалис мүрысөөнэй гол удхань болохо ёһотой"

(КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүдһээ).

Заводой цехүүдтэ үдэр бүхэндэ амжалтын одон ялардаг болоо. **Социалис мүрысөөндэ ямар нэгэ цехэй һайн үрэ дүн туйлажа, эрхимлэжэ гараа һаань, амжалтын одон носоогдодог.** Үнгэрһэн үдэрэй дүн хойто үдэрынь лэ согсолон гаргагдадаг.

Прибор бүтээгшэдэй энэ дүй дүршэлыень һайшаамаар, дэмжэн абамаар. Социалис мүрысөөнэй

Заводой механическа цехэй эрхим слесарь, коммунис ажалай ударник Александр Джуринский.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

үрэ дүн саг соонь гаргаад, бүгэдэндэ мэдээжэ болгоод байхада, тэрэнэй нүлөөн улам ехэ болохо, эмхидхэхы үүргэнь дээшэлхэ гэжэ В. И. Ленин заагаа һэн. Мүрысөөнэй үүргэ, нүлөө дээшэлүүлэн, үрэ дүнгыень элирүүлэн, бүгэдэндэ мэдээжэ болгоходо, хүдэлмэришэдэй урма, зориг бадаруулдаг, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллахыень урмашуулдаг байна гэжэ заводой дүй дүршэл мүн лэ элирүүлэн харуулна.

Хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхые түсэблэхэһөө гадна, өөрын социалис уялга абаха гурим хэрэглэгдэнэ. Даабаряа холо үлүүлэн дүүргэхые, һайн шанартай продукци үйлэдбэрилхые, ажалладаг газараа эмхи гуримтай, ариг сэбэрээр байлгахые хараалһан социалис уялга абтадаг. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, ямар үрэ дүн туйлахаяа, амжалтатайгаар ажаллахын тула юу хэхээ хүдэлмэришэн бүхэн һайн мэдэдэг болонхой. Тиимэһээ тэдэнэр бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана.

Мүн мастерска участогууд, цехүүд, хүдэлмэришэдэй хоорондо социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Мүрысөөнэй нүлөө ехэтэй, һонирхолтой байхын тула тэрэнэй үрэ дүн үдэр бүхэндэ согсологдоно. Хүдэлмэришэд абаһан уялга тухайгаа мартадаггүй, хэнэй түрүүлжэ, хэнэй гээгдэжэ ябаһые ходо мэдэжэ байдаг, туһаламжа хүргэдэг.

Мастерска участогуудай үнгэрһэн үдэрэй үрэ дүн үглөөгүүр гаргахада, халаанай даабариин дүүргэлтэ, продукциин шанар, ажалай журам, үйлэдбэриин культура хараада абтадаг. Эдэ үрэ дүнгүүд цехүүдэй начальнигуудта үгтэжэ шэнжэлэгдэнэ. Һүүлээрнь тусхай стенд дээрэ үлгэгдэнэ. Цехүүд хоорондын социалис мүрысөөнэй үрэ дүнгые ажалай болон салин хүлһэнэй таһагайхид согсолон гаргаад, заводой директорэй, парткомой секретариин, профкомой түрүүлэгшын үзэмжэдэ үгэдэг юм.

Үглөөнэй 11 час 45 минута бүхэндэ заводой радиогоор мүрысөөнэй үрэ дүн соносхогдоно. Хүдэлмэришэд ажалладаг лэ газартаа радио шагнажа, мүрысөөнэй үрэ дүнгүүдтэй танилсана гээшэ. Үйлэдбэриин начальник, директорэй орлогшо гү, али гол мэргэжэлтэдэй нэгэн радиогоор үгэ хэлэжэ, коллективэй урда табигдаһан зорилго тухай мэдээсэдэг. Заводой продукци үйлэдбэрилхэ даабаряа хэр зэргэ дүүргэһэниинь, голодоһоной гаргагдаа, гаргагдаагүйнь, ажалай журамай, үйлэдбэриин культурын сахигдаһан тухай радиогоор хэлэгдэнэ. Заводой директор социалис мүрысөөнэй үрэ дүн тухай мэдээсэдэг, илагшадые нэрлэдэг. Түрүү һуури эзэлһэн цехтэ Улаан мүшэтэ одон носоогдоно.

Завод даабаряа һара бүхэндэ дүүргэдэг, жэгдэ һайнаар хүдэлдэг болоо. Продукци үдэр бүхэндэ жэгдэ һайнаар бүтээн гаргагдана. Хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалые түсэблэхэ, социалис мүрысөөнэй үрэ дүн үдэр бүхэндэ согсолхо гурим энээндэ бага бэшээр нүлөөлөө.

Гадна эндэ Рыбинск городой предприятинуудай дүй дүршэл нэбтэрээ. Продукци үйлэдбэрилгын хэмжээн үдэр бүхэндэ элирүүлэгдэдэг болоо. Арбан хоног бүридэ продукци жэгдэ һайнаар бүтээн гаргахаһаа гадна, үдэр бүриин даабари дүүргэхэ эрилтэ табигдана. Хэрбээ ямар нэгэ цехэй һара соо жэгдээр хүдэлбэшье, харин һарын зарим үдэрнүүдтэ бага, зарим үдэрнүүдтэ ехэ продукци бүтээн гаргаһан байбалынь, материальна урмашуулга бага болгогдодог. Тиимэлээ графигай ёһоор үдэр бүхэндэ жэгдэ һайнаар хүдэлхэ, продукци үйлэдбэрилхэ эрилтэ табигдана.

Прибор бүтээгшэд үйлэдбэреэ нарижуулан һайжаруулха, зүбөөр эмхидхэн хүтэлбэрилхэ шэнэ онол арга бэдэрэн хэрэглэнэ. Заводой коллектив түрүү дүй дүршэл хэрэглэһэнэй, ажалаа эрдэм ухаанай үндэһөөр эмхидхэһэнэй ашаар абаһан социалис уялгаяа бодото дээрэнь дүүргэнэ. **КПСС-эй XXIV съездын нээгдэтэр хоёр түхэлэй шэнэ продукци үйлэдбэрилхэ, урлан нарижуулгын дурадхалнуудые нэбтэрүүлһэнэй ашаар 23 мянган түхэригэй алмалта хэхэ уялга дүүргэгдээ.**

ХҮДЭЛМЭРИШЭДЭЙ БЭЛЭДХЭЛ ДЭЭШЭЛНЭ

Заводой хүдэлмэришэдэй олонхинь залуушуул юм. Залуу хүдэлмэришэд урдахи зорилгоёо нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ, Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй нэрэмжэтэ завод гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Заводой эмхидхэгдэһэн сагһаа хойшо ажалай өөрын ёһо заншал бии болонхой, тэрэнь наринаар сахигдажа байдаг. Заводто ажаллахаар шэнэ хүнэй ерэхэтэй хамта, энэ ёһо заншал дамжуулагдан үгтэнэ.

— Залуушуулые коммунис ёһоор, совет хүдэлмэришэн ангиин нэрэ зэргэеэ үргэн ябахаар хүмүүжүүлхэ гэжэ анхарнабди,—гэжэ заводой директорые орлогшо нүхэр Смагин хөөрэнэ. Заводой партийна, профсоюзай организацинуудай, администрациин анхарал энэ асуудалда хандуулагдана. Тиихэдээ хүнүүдые ажалай үедэ, ажал хүүлэжэ хүмүүжүүлхэдэ аша туһатай байдаг.

Һурагшадаар абтаһан хүнүүд, профессиональна техническэ училищи дүүргэгшэд заводой инженер, технигүүдтэ даалгажа үгтэнэ. Тэдэнэр хэрэгтэй туһаламжа хүргэдэг, ажалыень хинан шалгадаг. Хүдэлмэришэнэй мэргэжэл шудалхадань туһаламжа үзүүлхэһээ гадна, заводой коллективэй ёһо заншал дамжуулан үгтэнэ. Хүдэлмэришэн ангиин зэргэдэ тэдэнэй абтаһан тухай, хүдэлмэришэн хүнэй нэрэ нангинаар сахиха тухай хөөрэлдөөн үнгэргэгдэнэ. Баяр ёһололой оршон

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тус заводой комсо[...] луушуулай бригадын түрүү хүдэлмэ[...] Нина Масленина, Людмила Синицына.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фо[...]

байдалда хүдэлмэришэнэй нэрэ зэргэ тэдэнд[...] гогдодог болоо.

Элдэб янзын конкурснууд заводто хира[...] болоод лэ соносхогдоно. Эрхим мастер-хүмүү[...] лэгшэ гэһэн конкурс аша туһатайгаар үнгэ[...] дөө. Нүхэр Н. Еременко, Ю. Грудинин, В.[...] тов, М. Комалов, Н. Трофимов эрхим масте[...] мүүжүүлэгшэ гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртөө һэ[...]

НОТ бэелүүлхэ таһагай хүдэлмэрилэгшэд [...] приятиингаа шухала, эгээл гол асуудалн[...] оложо, зүбөөр шиидхэхэ арга зам бэдэрнэ. [...] водто хүдэлмэришэдэй олоор һэлгэгдэхэ, [...] абтаха, ажалһаа гаража ошохо ушар һ[...] шэнжэлэгдэһэн юм. Тиихэдээ социальна, [...] хараата зорилгонууд, коллективэй дунда б[...] байгаа хубилалтануудэ элирүүлэгдээ.

Гэр байрагүйн шалтагаанһаа, али салин [...] һэнэй бага байһанһаа хүнүүд ажалаа [...] гэнэ гэжэ урдань тайлбарилагдадаг һэн. Х[...] социальна шэнжэлгэ хэхэдэ, ондоо баримта [...] рээ. Заводһоо гаража ошодог олонхи хүдэл[...] шэд дүүргэдэг ажалаараа сэдьхэлээ ханад[...] байһанаа мэдүүлээ. Нэгэ янзын, һонирх[...] ажал дүүргэхэ баатай болонобди, юрэнхы [...] хэлээ, мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлхэ ё[...] арга боломжо үгы гэжэ олон хүдэлмэришэд [...] хай анкетэдэ харюусаһан байна.

Ажалһаа гаража ошогшодой олонхинь д[...] һургуули дүүргэһэн гү, али тусхай мэргэ[...] һуралсал дүүргэһэн залуушуул байба. [...] ушарай тохёолдоходо юу хэлтэйб, ямар х[...] абалтайб? Заводой хүтэлбэрилэгшэд, НОТ-ой [...] дэлмэрилэгшэд энэ асуудалда харюусаха арг[...] дэрээ. Тиихэдээ үйлэдбэриин технологическа [...] ажал хубилгаха, хуушарһан түхеэрэлгэ ш[...] һэлгэхэ, автомат арга тодхохо шиидхэбэри [...] һан юм. **Заводой техническэ зэбсэгжүүлгын, [...] лективэй социальна хүгжэлтын түсэб табих[...] хүдэлмэришэдэй юрэнхы бэлэдхэл, мэргэжэл [...] дабари дээшэлүүлхэ асуудалда ехэ анхарал [...] дуулагдана.**

НОТ-ой таһагай мэргэжэлтэдэй дурадха[...] заводто тусхай альбом бии болгогдобо. Тэр[...] хуудаһан бүхэндэ заводто бии байгаа мэрг[...] тухай тайлбари хэгдэнэ. Хүдэлмэриин газар, [...] хеэрэлгэ харуулһан зурагууд эндэ бии. Зав[...] хүдэлмэришэдһөө юун хэрэгтэйб, хүдэлмэр[...] заводһоо юу абажа болохоб гэһэн асуудалда [...] һан харюу үгтэнхэй. Эндэ ажаллахаяа ер[...] шэнэ хүн альбомтой танилсажа, өөртөө хэрэ[...] олон юумэ ойлгожо абаха юм.

Иимэ альбом бии болгоходоо ямар зо[...] табигдааб гэхэдэ, хүдэлмэришэдэй эрилтэ, эр[...] зэл мэдэжэ абаха, ажалда абахаһаа урид [...] дой эрхэ байдалтай хүнүүдые танилсуулха [...] зорилго табигдаа. **Заводой саг үргэлжын ка[...] нуудые бии болгохо, хүмүүжүүлхэ, бэлэдхэл [...] дабарииень дээшэлүүлхэ гэһэн зорилго мү[...] урагшатай һайнаар шиидхэгдэдэг болоо.**

Энээнэй ашаар завод залуушье һаа, [...] һайн хүдэлмэришэдтэй байна. Олон хүдэлмэр[...] ажаллажа байгаад һурана, мэргэжэл шада[...] дээшэлүүлнэ. Инженер Ю. Охрименко хэдэн [...] лэй саада тээ эндэ юрын һурагшаар абтаа [...] Хабсаргагшын мэргэжэл шудалаад, инстит[...] үдэшын отделенидэ һуралсаа. Дээдэ мэргэжэл[...] дипломтой болоо. Мүнөө тэрэ техническэ ш[...] тын бюрогой начальнигаар томилогдоһон б[...] Заводой эрхим хүдэлмэришэдэй нэгэн В. Н[...] вецкая мастераар дэбжүүлэгдээ. Залуу хүдэл[...] ришэд Валя Захарова, Дмитрий Разуваев, А[...] толий Кичигин болон бусад олон түрүү[...] комсомолоор дэбжүүлэгдэн, партиин зэргэдэ [...] таа. Коммунистнууд Н. Коршунова, В. Миха[...] ва, бусад түрүүшүүлэй тоодо ороһоор үнинэй. [...] водой хүдэлмэришэн С. В. Клобукова РСФСР [...] Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэб[...] лэгдээ.

Ямар нэгэ шухала асуудалай гарахада, за[...] дой эдэбхитэд тэрэниие хамтаараа зүбшэн х[...] жэ шиидхэдэг. Шэнэ юумэ үүсхэгшэд гэжэ [...] лүүлдэг урлан нарижуулагшад, ухаалан зох[...] шод техническэ шэнэ онол арга үйлэдбэр[...] нэбтэрүүлһэн байна. Механик Н. Коршунов, [...] нолог Л. Анконова гидравлическэ прессү[...] агаар орүулха оньһо олоһон юм. Тэдэнэй т[...] ламжаар заводой цехтэ шэнэ түхеэрэлгэ тод[...] дожо, пресс-формонууд агаараар сэбэрлэгдэдэг [...] лоо, продукциин шанар һайжаруулагдаа.

Механическа цехэй ахалагша мастер В. [...] колков, главна механик А. Золоторёвой хүт[...] бэрилдэг В. Уздеев, В. Иванов, А. Бухтеев [...] шэдэй эдэбхитэйшүүлэй бригада продукциин [...] нар һайжаруулха олон дурадхал үйлэдбэридэ [...] тэрүүлһэн байна.

Заводой кадрнуудай таһагай, НОТ нэбтэр[...] хэ таһагай хүдэлмэрилэгшэд шэнэ хүнүүдые [...] водто абаха асуудалда ехэ анхаралтайгаар х[...] дана. Заводой үйлэдбэри, хэхэ ажалтайнь тан[...] суулһанай, мүн эрилтэ, бэлэдхэл мэдэһэнэй һ[...] лээр шэнэ хүнүүд заводто абтадаг болоо.

* * *

Ажалые эрдэм ухаанай үндэһөөр эмхидхэ[...] үйлэдбэриин шухала асуудалые мүнөө үе[...] эрилтэтэй тааруулан шиидхэхэдэ ехэ аша т[...] һатай. Прибор бүтээлгын заводой коллектив ү[...] гэрһэн табан жэлэй түсэбые болзорһоонь хэ[...] урид дүүргэһэн юм. Шэнэ табан жэлэй түсэб[...] партиин XXIV съездын шиидхэбэриие мүн [...] амжалтатайгаар дүүргэхэ хараа зам тодорхойло[...]

Ю. БУДАЕВ, журналист.

...ССИН ФЕДЕРАЦИИН ХҮН ЗОН ТУХАЙ МЭДЭЭНҮҮД

...СР-эй ЦСУ-гай мэдээсэһэ...ор, Россин Федерациин ...гаа зоной ниитэ тоо 1970 ...вариин 15-най мэдээгээр ...210 хүн, тэрэ тоодо ...788 эрэшүүл, 70754423 ...үүд байгаа; городой зоной ...81143 хүн, хүдөө зоной ...98067 хүн байһан.

...онһоо 1969 он хүрэтэрхи ...городой зоной тоо 19,4 мил...р гэхэ гү, али 31,4 процен...олошорһон байна. Тиин, го...ба городой түхэлтэй посело...зон 11 жэл соо 7,4 мил...р олошорһон, тэрэшэлэн хү...һуурин газарнуудые город ...дээрэһээ, хүдөөгэй зо...родто ошожо һуудаг боло...эрэһээ 12 миллион хүн баһа ..., городой зон тиитэрээ оло-шорһон байба. Промышленна үйлэдбэриин ехээр хүгжэжэ байһантай дашарамдуулан, мүн социалис хүдөө ажахыдахи механизациин хэмжээнэй, ажалай бүтээсын дээшэлһэнэй ашаар, хүдөөгэй зон городуудта, город түхэлэй посёлогуудта нүүжэ ошоһон, ажаһуудаг болоһон байна.

Хүдөөдэхи зон өөһэдөө энэ үе соо 7 миллион шахуу хүнөөр олошорбо. Гэхэтэй хамта, дээрэ дурсагдагша шалтагаануудаар хүдөөгэй зоной тоо олон болоогүй, харин 6,8 миллион хүнөөр үсөөрһэн байна.

Экономическа зарим районуудта, хизаарнуудта, областьнууд ба автономито республикануудта 1959 ба 1970 онуудта хүн зонойнь тоо иимэ байба:

	Мянган хүн		1959 онтой сасуулхада 1970 ондо процентээр	Городой зоной проц.	
	1959 он	1970 он		1959 он	1970 он
...ФСР	117534	130079	111	52	62
...руун хойто район	10865	12157	112	65	73
...тральна район	25718	27652	108	59	71
...го-Вятска район	8252	8348	101	39	53
...трально-Хара ...һэтэ район	7769	7998	103	27	40
...лжско район	15975	18374	115	46	57
...о-Кавказай район	11601	14281	123	43	50
...алай район	14184	15185	107	62	69
...руун Сибириин район	11252	12109	108	51	61
...ун Сибириин район	6473	7463	115	53	62
...ас-Дурна зүгэй район	4834	5780	120	68	71

...эй жэлнүүдтэ үхибүүд ...түрэдэг болоһон дээрэ...ба наһанай үхибүүдэй про...орожо, аха наһанай хүн зо...онхы тоо ба процент нилээд ... байба.

...0 ондо эрэшүүл бүхы зоной ...процентнь, эхэнэрнүүд 54,4 ...нтнь; городуудта: эрэшүүл ..., эхэнэрнүүд—54,1; хүдөө ...: эрэшүүл—45,2, эхэнэр...—54,8 процент болоһон бай...эшүүл ба эхэнэрнүүдэй тоо...эсүүри яахадаа иимэ болооб ..., наһатай эрэшүүлэй үсөөн ... дээрэһээ, гол түлэб дайн ...эй уршагаар тиимэ юумэ бо... байна.

...шүүлэй ба эхэнэрнүүдэй тоо...э илгаань удаа дараалан ...олоожо байнхай. 1959 ондо ...рнүүд эрэшүүлһээ 12,7 мил...р олон байба, харин 1970 ...11,4 миллионоор олон бай... хүрэтэр наһанай эрэшүү...ба эхэнэрнүүдэй тоо тэнсэбэ. ...тиихэдэ 1959 ондо энэ наһа...эхэнэрнүүд эрэшүүлһээ 3,4 ...ионоор олон байһан юм.

...ээ 1959 ондо 48,1 милли...939 ондо 42,... миллион эшэ...ба эхэнэрнүүд үбгэ һамгад ...һуугаа һаань, харин 1970 ...РСФСР дотор 58,5 мил... эрэшүүл ба эхэнэрнүүд айл ...о һууһан байна. Гэрлэжэ, ...болоогшодой тоо 1959 онтой ... сасуулхада, 21,7 процен...олошорбо. Тиихэдэ 19 наһан...эхилэн, хадамда гараад, һуу...айһан эхэнэрнүүдэй тоо бүри ...орбо.

...0 оной байдалаар харахада, ...и эрэшүүл бүхэнэй 716-ниинь һамгатай, мянган эхэнэр бүхэнэй 563-ниинь үбгэнтэй байба. Үбгэнтэй эхэнэрнүүдэй тоо яахадаа үсөөн бэ гэхэдэ, эрэшүүлдэ орходоо, эхэнэрнүүд һураггүй олон (дээрэ хэлэгдэһэнэй ёһоор, 59,3 миллион эрэшүүл, 70,8 миллион эхэнэрнүүд бүридхэлдэ абтаһан байба).

Улад зоной һуралсал болбосоролой хэмжээнэй ходо дээшэлжэ байһыень бүридхэлэй дүнгүүд харуулна. 1959 ондо 33170 мянган хүн, 1970 ондо—53145 мянган хүн дээдэ ба дунда (хүсэд ба хүсэд бэшэ) эрдэмтэй хүнүүд бүхы дээрээ тоологдожо байба.

Эрэшүүлэй ба эхэнэрнүүдэй эрдэм һуралсалай хэмжээн улам дүтэлжэ байнхай. Тиихэдээ ажаллажа байгшадай дунда эхэнэр зоной эрдэм һуралсалай хэмжээн эрэшүүлэйхидэ орходоо түргэнөөр дээшэлнэ.

Городой ба хүдөөгэй зоной, илангаяа ажал хэдэг зоной эрдэм һуралсалай хэмжээн шууд дүтэлжэ байха юм.

Совет засагай он жэлнүүдтэ Россин Федераци болбол нэлэнхы дээрээ эрдэм номтой республика болобо. Революциин урда тээхи Россин хүн зоной 70 гаран процентнь үзэг бэшэг мэдэхэгүй байгаа. Үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадалые усадхаха хэмжээе бэелүүлһэнэй ашаар, бүри 1926 он багта эрдэм номтой зоной тоо хоёр дахин олошорһон байна. 9-һөө 49 хүрэтэрхи наһанай 1,1 миллион хүн гэхэ гү, али бүхы зоной 1,5 процентнь үзэг бэшэг мэдэхэгүй байгаа гэжэ 1959 ондо бүридхэлдэ абтаһан бэлэй. Тиигээд 1970 он багта үзэг бэшэг мэдэхэгүйшүүлэй тоо 4 дахин үсөөржэ, оройдоо 269 мянган хүн (0,3 процент) үлэһэн байба. Үбшэн гү, али эрэмдэг дутуу байһанайнгаа шалтагаанаар һуралсажа шадаагүй зон тэрэ тоодо оролсоно.

Үндэһэ яһанай талаар, түрэл хэлэнэй талаар РСФСР-эй улад зон иимээр хубаарилагдана. (Хүн зонойнгоо 1970 ондохи тоогой зэргээр, национальностьнууд дээрэһээ доошоо бэшэгдэнхэй*).

	Тус яһанай зон (мянгаар)		Тэдэнэй дундаһаа тэрэл яһанайнгаа хэлые түрэл хэлэмни гэжэ тоологшод (процентээр)		Тэрэ яһанай зоной дундаһаа ород хэлые түрэл хэлэн гү, али хоёрдохи хэлэн мэтээр мэдэдэг зон (1970 он процентээр)
	1959 он	1970 он	1959 он	1970 он	
РСФСР-эй бүхы зон	117534	130079	95,6	95,5	96,2
Тэрэ тоодо:					
ород	97864	107748	99,98	99,98	100,0
татар	4075	4758	93,6	90,5	71,5
украин	3359	3346	45,4	42,5	95,4
чуваш	1436	1637	91,5	87,9	70,6
башкир	954	1181	61,6	65,9	56,7
мордва	1211	1177	79,9	79,7	87,3
Дагестанай арад үндэһэтэд	797	1152	97,8	98,0	46,9
белорус	844	964	40,2	38,8	96,7
еврей	875	808	13,4	11,8	98,6
немец	820	762	69,0	56,9	94,2
удмур	616	678	89,6	83,5	80,0
мари	498	581	95,5	91,9	70,5
чечен	261	572	99,4	99,3	67,6
казах	382	478	95,3	93,3	76,7
Коми-пермягууд ба коми	426	466	89,2	84,4	80,8
осетин	248	313	94,7	94,9	79,5
буряад	252	313	95,1	92,8	73,9
армян	256	299	66,6	66,4	91,2
яхад	232	295	97,7	96,4	45,2
кабардин	201	277	98,3	98,4	73,1
Холын хойто, Алас-Дурна зүгэй арад үндэһэтэд*)	128	149	75,9	67,5	75,6
карел	164	141	72,0	63,9	96,0
тува	100	139	99,1	98,8	40,0
ингуш	56	137	98,7	98,6	72,1
хальмаг	101	131	93,4	94,6	88,4
поляк	118	107	18,7	19,4	97,1
карачи	71	107	98,3	98,9	69,0
корей	91	101	81,5	66,8	76,3
адыгей	79	98	97,2	97,0	71,0
цыган	72	98	66,3	76,4	89,6
азербайджан	71	96	89,7	87,1	70,1
молдаван	62	88	62,4	71,7	93,7
грузин	58	69	74,7	72,3	90,2
хакас	56	65	86,4	84,2	81,6
финн	72	62	60,6	51,8	96,8
грек	47	58	35,0	40,6	93,3
алтай	45	55	89,2	88,1	67,0
балкар	35	53	98,3	98,4	75,3
черкес	29	38	91,9	93,5	74,8
Бусад үндэһэ яһатад	470	480	68,6	69,4	87,3

*) *1959 оной бүридхэл болоходо алеудууд ба эскимосууд энэ бүлэг соо бэшэгдэһэн юм, харин 1970 ондо тэдэнэр ами аминдаа бүридхэлдэ абтаба.*

Бүридхэлэй болохо үедэ 113,1 миллион хүн ород хэлые түрэл хэлэмнай гэжэ бэшүүлээ (1959 ондо 102,6 миллион хүн тиигэжэ бэшүүлээ һэн). Гадна 12 миллион хүн һайса мэдэхэ хоёрдохи хэлэмнай гэжэ ород хэлые нэрлэжэ бэшүүлһэн байна. Тиимэ болохолоороо, Россин Федерациин 125 гаран миллион хүн, улад зонойнь 96,2 процент, ород хэлэн дээрэ хэлэдэг байба.

*) *Бүридхэлэй хэгдэхэдэ, хүнүүдэй өөһэдын мэдүүлгэнүүдэй ёһоор, үндэһэ яһаниинь, хэлэниинь бэшэгдэә һэн. Үхибүүдэй үндэһэ яһаниинь түрэлхидэйнь үгэ дээрэһээ бэшэгдэә һэн.*

Ажал хэхэ наһанай 73 миллион хүнэй 68,2 миллион хүниинь (93,4 процентнь) 1970 ондо арадай ажахыда ажаллажа, үйлэдбэридэ хабаадангүйгөөр һуралсажа байгаа. Теэд тиимэ уладуудай тоо 1959 ондо 82 процент байгаа һэн.

Гэр гэртээ, хубиингаа хүдөө ажалда энээнэй урда тээ хүдэлжэ байһан хүнүүдые ниитын үйлэдбэридэ элсүүлһэнэй ашаар ажаллагша зоной тоо олошорһон байна. Тиимэһээ гэртэхи хубиингаа ажал харагшадай тоо 1959 оной 9,7 миллионһоо 1970 оной 2,5 миллион хүрэтэрөө үсөөрһэн байна. Тэрэ тоо соонь һурагшад оролсоногүй. (ТАСС).

Михаил Александрович Мордовской Улаан-Үдын судна бүтээлгын заводой үнинэй, дүршэл ехэтэй слесарьнүүдэй нэгэн юм. Энэ нүхэр байгша оной түрүүшын табан һарын түсэбые болзорһоонь урид дүүргээд, мүнөө июнь һарын түсэбөөр ажаллажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: М. А. Мордовской ажалдаа.

Д. БАЛДАНОВАЙ фото.

...НЮТАГТАА ...ХҮНДЭТЭЙ

...агажанай аймагай Уланай ...хэ холбооной конторододо ...Е. Черных арбан табан жэлэй ...шада бэшэг, газетэ, журнал ...шөөр хүдэлмэрилнэ. Нюта...нь зон тэрэниие һайн мэдэдэг, ...дагшье һаи, оролдосо, ха...жалга ехэтэй ажалайнь тү...хүндэлдэг «манай Катя» гэжэ ...аш «манай Екатерина Егоров...ерэхэ болоо гэлдэн, хүлээ...бдан байдаг юм.

...етэ, журналнуудаа тараажа ...адаа, хэрэгтэй сагтань тэндэ...онииие өөрөөшье тобшохоноор ...өөд үгэдэг зантай юм. ...СС-эй XXIV съездын болоожо ...һан үедэ Екатерина Егоровна ...шье яаран, почтоёо түргэн ...адаг болоо һэн.

...ан нютагта газетэ, журнал ...аггүй, хэблэл тараалгада ха...дадаггүй бүлэ гэжэ үгы юм. ...бүхэн дунда зэргээр 7—8 ...н хэблэл захижа абадаг. ...най одоол яахын аргагүй ...ай почтальоной габьяа хаям ...Тиимэһээ тэрэнэй коммунис ...ай ударник болоһониинь, ...Ленинэй ойн баярай медаль...үртэһэниинь нүхэр Черныхэй ...лмэриин гэршэ болоожо үгэнэ ...

...нүхэр Черных шэнгеэр оролдо... өөрынгөө ажалай харюусалга ...дэг хүдэлмэрилэгшэдэйнгөө ...р Уланай хэлхеэ холбооной ...торо жэлһээ жэлдэ түсэбөө ...лэн дүүргэнэ. Мүрысөөндэ ...үшын һуури ээлжэнхэй, дам...лгын Улаан туг аймаг дото...батаар барижа ябадаг болоо

Г. БАДМАЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.

Ахын аймагай түб һуурин Орлиг тосхондо һаяхан номой яармаг эмхидхэгдэһэн байна. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: яармагай үедэ.

Д. ДУГАРОВАЙ фото.

АЖАЛШАДАЙ БЭШЭГҮҮДҺЭЭ

ШҮЛЭГ-ДЭБЫН ХОНИШОН

Зэдын аймагай Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхоздо айл аймагтаа, арад зондоо хүндэтэй, алдар сууда гараһан ажалша бэрхэ хүнүүд олон. Тэдэнэй нэгэн ажабайдалай өшо дүлэ бадаруулжа ябаһан ахалагша хонишон Тамасурун Цыбендоржиевич Аюров болоно.

Үргэн Үшөөтэй нютагта нарата май намжааран ерэжэ, үнгын сэсэг һалбаржа эхилээ. Тариалан дээгүүр талын хүлэг трактор агтын аялга таһалгаряагүй зэдэлнэ. Зэрэлгээтэ тала майлаар хүн сагаан хонин һүрэгүүд зэлэ татан миралзанад.

Шүлэг-Дэбын отара. Эндэ Тамасурун Цыбендоржиевич хани нүхэр Хандажап Раднаевнатайгаа ажаллана. Үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэжэ, тэдэнэр хонидоо, мүн түлнүүдээ гарзагүйгөөр тобир тарганаар ондо оруулжа байна. Зууһаа зууе абаха гэһэн уялгатай байһан юм. Мүнөө 608 эхэ хонидһоо 654 хурьга абанхай.

Ажалша бүлын газаагуурхи малай хашаан соогуурхиие харахада нюдэндэ дулаан, таатай зохид, сэбэр. Хонидойнь хотон дулаан, һаруул. Тэндэ зайн гал һүниндөө ходо гэрэлтүүлнэ.

Үбэл түл абалгын үедэ отарынхид ехэ хүдэлмэри хээ. «Ааргаг залхуу хүнүүдһээ амжалта хүлеэгдэдэггүй» гэжэ һайн мэдэдэг Аюровтан түл абалгын үедэ дүршэлтэй хонишод Норжима ба Сэнгэ Батодоржиевтан, өөрынь басаган Сэпэлмаа хурьгашанаар хамһалсаа.

Найдамтай ажалша хүнүүдэй алтан гараар харууһалагдаһан хурьгад өөдэргэн. Тэндэнь үдэр хоногой ошохо бүри томо болоожо, ургы ногоо шэмхэлэн тангаршаалдана.

Колхозой ажахын һалбаринууд ажахын тоосоондо үнинэй оронхой. Хонишон Аюровтан тэрэнэй ашаа туһые һайса мэдэдэг. Тиимэһээ отарынгаа оршо гаршые тоолоожо, һайнаар гаргадаг заншалтай. Арга боломжонуудаа дүүрэнээр хэрэглэжэ, гаргаша багатайгаар, олзо ехэтэйгээр ажаллахые эрмэлзэнэ. Тэдэнэр малайнгаа үбһэ тэжээл, зеленко өөһэдынгөө хүсөөр бэлэдхэнэ. «Сагсоонь, шанар һайнтайгаар өөрын гараар бэлдэһэн үбһэ тэжээл хэзээдэшье арьбан байдаг» гэжэ нүхэр Аюров хөөрэнэ.

М. ЦАГАНОВ.

ҺАЯАР ЭХИЛХЭНЬ

ХОРИ. РСФСР-эй. Буряадай АССР-эй Верховно Советүүдэй, нютагай Советүүдэй һунгалтын үдэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ оролсоһон Хүрбын совхозой механизаторнууд хараалагдаһан болзорһоо 2—3 үдэрөөр уридшалан, эртынгээ ороохото ургамалнуудые тарижа дүүргэбэ. Һүүлэй мэдээсэлэй ёһоор, Хасууртын нэгэдэхи, Тээгдын гурбадахи отделениин механизаторнууд бүхыдөө 1170 гектарта шэниисэ һайн шанартайгаар тариһан байна. Эндэ үнинэй тарияашад Юрий Степанищев, Владимир Цыбиков гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг агрегадуул халаанайнгаа даабарие 130—140 процент дүүргэжэ эрхимлээ юм. Мүнөө эдэ бригадануудай механизаторнууд тэжээлэй ургамалнуудые тарихаар бэлдэжэ байнхай.

Ж. БАДМАЕВ.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

СССР-эй ой модоной ба модо болбосоруулгын промышленностиин предприяти, организацинуудай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадые СССР-эй орден ба медальнуудаар шагнаха тухай

(Үргэлжэлэл. Эхниинь 1-дэхи нюурта).

Трепышко Анна Степановнае — Шулуутайн леспромхозой хүдэлмэришэн.

Трифонов Тимофей Ермиловичые — Ардасаанай леспромхозой жолоошон.

Тюриков Константин Михайловичые — Баргажанай леспромхозой оператор.

Унагаев Алексей Александровичые — Шулуутайн леспромхозой тепловозой машинист.

Фролов Марк Николаевичые — Хандагатайн леспромхозой жолоошон.

Хахураев Василий Иосиповичые — Итанцын леспромхозой тракторист.

Цыренов Герборт Гатаповичые —Үдын модо урадхалгын конторын хүдэлмэришэн.

Чуприн Иван Ивановичые — Байгалай модоной баазын тракторист.

Щукин Василий Степановичые— Хурамхаанай леспромхозой модо унагаагша.

Юткин Николай Егоровичые — Хориин леспромхозой тракторист.

Яричин Георгий Семёновичые— Баргажанай леспромхозой модо унагаагша.

Ярославцев Геннадий Константиновичые — Хандагатайн леспромхозой модо бэлэдхэлэй пунктын начальник.

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

Ангаров Фёдор Ивановичые — Шулуутайн леспромхозой парткомой секретарь.

Баранников Георгий Иннокентьевичые — Хориин леспромхозой директор.

Битаев Юрий Мироновичые — Буряадай хүдэлмэришэдые хангаха управлениин начальник.

Блинов Виктор Калиновичые— Онохойн модоной комбинадай конструкторска бюрогой начальник.

Божайкин Тимофей Иосифовичые — Улаан-Үдын лесотехническэ техникумэй багша.

Бойцов Герман Григорьевичые Итанцын леспромхозой тракторист.

Васильев Николай Никоноровичые — Байгал леспромхозой парткомой секретарь.

Ведрова Валентина Фёдоровнае Хориин леспромхозой хүдэлмэришэн.

Ворожейкин Виталий Романовичые—Хандагатайн леспромхозой ахамад инженер.

Гаськова Татьяна Осиповнае — Шулуутайн леспромхозой хүдэлмэришэн.

Гриднев Василий Михайловичые — Онохойн модоной комбинадай хүдэлмэришэн.

Дмитриев Юрий Романовичые— КПСС-эй Кабанскын райкомой секретарь.

Дондуков Цырен Дондуковичые — «Забайкаллес» комбинадай таһагай начальник.

Доржиев Гурьян Дагитовичые— Буряадай мебельно-модо болбосоруулгын комбинадай хүдэлмэришэн.

Доронин Павел Петровичые — Клюевскэ леспромхозой полуавтоматическа линиин оператор.

Достанова Зинаида Николаевнае — Шулуутайн леспромхозой хүдэлмэришэн.

Дронов Иван Васильевичые — Элхиин авто-заһабарилгын заводой хүдэлмэришэн.

Егоров Александр Доржиевичые — Хурамхаанай леспромхозой ахамад инженер.

Егоров Николай Ивановичые — Хориин леспромхозой парткомой секретарь.

Измалков Митрофан Денисовичые — Хандагатайн леспромхозой парткомой секретарь.

Кайков Борис Соломоновичые— «Забайкаллес» комбинадай начальнигай орлогшо.

Карбаннова Ангелина Сергеевнае — Онохойн модоной комбинадай станочница.

Кобылкин Анатолий Тимофеевичые — Клюевскэ леспромхозой директор.

Кожевин Афанасий Петровичые — «Бурятсклесурсын» Баргажанай ОРС-ын начальник.

Кожевникова Валентина Евраськевнае — Буряадай мебельно-модо болбосоруулгын комбинадай станочница.

Козулин Василий Ивановичые— «Узбеклес» комбинадай Гусиноозерско леспромхозой комплексно бригадын бригадир.

Козулин Михаил Филипповичые Байгалай леспромхозой экскаваторщик.

Колодин Иннокентий Прокопьевичые — Баргажанай барилга-хабсаралгын управлениин хүдэлмэришэн.

Кривошеин Виктор Михайловичые — Баргажанай барилга-хабсаралгын управлениин бульдозерой машинист.

Крупенин Вячеслав Егоровичые — Хандагатайн леспромхозой модо унагаагша.

Кузьмин Лука Александровичые — Хүртэйн леспромхозой модо унагаагша.

Мамонов Вениамин Сергеевичые Итанцын леспромхозой директор.

Мантаев Гарма Дархановичые— Үдын модо урадхуулгын конторын профсоюзай рабочкомой түрүүлэгшэ.

Матвеева Дина Афанасьевнае — Байгалай модоной баазын модошо дархан.

Метляева Полина Георгиевнае— КПСС-эй Загарайн райкомой секторые даагша.

Митапов Лобсан-Доржиие—«Забайкаллес» комбинадай начальнигай орлогшо.

Мишуткин Михаил Яковлевичые —Баргажанай заһабарилга-механическа түб мастерскойн слесарь.

Москвин Виктор Александровичые — «Забайкаллес» комбинадай таһагай начальнигай орлогшо.

Мочалов Павел Ивановичые — Хүртэйн леспромхозой тракторист.

Мункуев Фёдор Бальжинимаевичые — Хандагатайн леспромхозой станочник.

Мясников Анатолий Викторовичые — Онёогой леспромхозой директор.

Павлов Евдоким Зиновьевичые — Онохойн модоной комбинадай оператор.

Платонов Иван Родионовичые— Горхоной леспромхозой тракторист.

Плеханова Вера Ивановнае — Сэлэнгын модоной баазын станочница.

Полозков Григорий Андреевичые — Горхоной леспромхозой электромонтёр.

Пуховская Нина Кузьминичнае — Байгалай модоной баазын сортировщица.

Садовская Раиса Михайловнае —Хандагайн орсын хилээмэ баригша.

Симагин Павел Федосеевичые— Онохойн модоной комбинадай доодо складай начальник.

Скулкин Геннадий Яковлевичые — Баргажанай леспромхозой хүдэлмэришэн.

Спешилов Александр Степановичые — Байгалай модо урадхуулгын конторын электросварщик.

Терентьев Григорий Васильевичые — Шулуутайн леспромхозой жолоошон.

Тихонов Илья Тимофеевичые — Хүрбын леспромхозой тракторист.

Томилова Анна Васильевнае — Онохойн модоной комбинадай хүдэлмэришэн.

Трескин Антон Никитовичые — Сэлэнгын модоной баазын мастер.

Ульмасов Илья Петровичые — Хандагатайн леспромхозой главна кондуктор.

Федотов Юрий Аникеевичые — Элхиин авто-заһабарилгын заводой слесарь.

Хабуев Цырен Алексеевичые — Хүртэйн леспромхозой жолоошон.

Хожеев Николай Николаевичые — Баргажанай леспромхозой хүдэлмэришэн.

Шапиро Арон Пиневичые — Буряадай мебельно-модо болбосоруулгын комбинадай директор.

Шилов Виктор Максимовичые— Шулуутайн леспромхозой жолоошон.

Шопхоев Леонид Дмитриевичые —«Забайкаллес» комбинадай главна инженер.

Шурыгин Константин Макаровичые — КПСС-эй Хориин райкомой секретарь.

Эрдынеев Мэлс Даба-Дагбаевичые—Хандагатайн леспромхозой жолоошон.

Якимов Алексей Андреевичые— Байгалай модоной баазын хүдэлмэришэн.

Янзытов Григорий Семеновичые Үдын модо урадхуулгын конторын хүдэлмэришэн.

«АЖАЛАЙ ШЭН ГАБЬЯАГАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Адигамов Ильяс Тиммирбаевичые—Онохойн орсын жолоошон.

Афанасьева Анна Лазаревнае — Худанай леспромхозой хүдэлмэришэн.

Аяндуева Валентина Жанаевнае — Онохойн модоной комбинадай станочница.

Балаганский Пётр Семёновичые —Байгалай модо урадхуулгын конторын директорэй орлогшо.

Беляев Ефим Ефимовичые — Онёогой леспромхозой слесарь.

Беляева Светлана Александровнае—Хандагатайн леспромхозой хүдэлмэришэн.

Вторушина Зинаида Марковнае —Баргажанай леспромхозой хүдэлмэришэн.

Герасимов Михаил Борисовичые — Горхоной леспромхозой хүдэлмэришэн.

Кожин Вячеслав Афанасьевичые — Хандагатайн леспромхозой тепловозой машинист.

Кочеткова Анастасия Николаевнае — Шулуутайн леспромхозой хүдэлмэришэн.

Кузнецова Мария Венедиктовнае—Клюевскэ леспромхозой крановщица.

Ланшакова Мария Ивановнае— Байгалай орсын ахалагша тогоошон.

Мангатаев Семён Бадмаевичые — Ардасаанай леспромхозой директор.

Маркова Татьяна Георгиевнае— Элхиин авто-заһабарилгын заводой электросварщица.

Матвеев Пётр Григорьевичые— Байгалай модоной баазын электромонтёр.

Назарова Степанида Феропонтовнае — Сэлэнгын модоной баазын сортировщица.

Нархинов Семён Антроновичые —Хандагайн леспромхозой директор.

Номоконова Валентина Павловнае — Прибайкалиин аймагай ажалшадай депутадуудай Советэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын орлогшо.

Паяхин Владимир Ивановичые — Онохойн модоной комбинадай крановщик.

Попов Иван Борисовичые — «Узбеклес» комбинадай Гусиноозерско леспромхозой тракторист.

Соколов Николай Филипповичые — Шулуутайн леспромхозой тракторист.

Стельмашенко Людмила Александровнае — Баргажанай барилга хабсаралгын управлениин хүдэлмэришэн.

Суванов Эгамые — Хүрбын леспромхозой жолоошон.

Ткачева Александра Михайловнае — Итанцын леспромхозой хүдэлмэришэн.

Тыхеева Мария Баировнае — Сэлэнгын модоной баазын хүдэлмэришэн.

Тютрин Николай Михайловичые — КПСС-эй Хэжэнгын райкомой хоёрдохи секретарь.

Удалкова Лидия Ивановнае — Сэлэнгын орсын тогоошон.

Халимов Ибрагим Захаровичые — Хандагатайн леспромхозой хүдэлмэришэн.

Хананова Людмила Иннокентьевнае—Буряадай мебельно-модо болбосоруулгын комбинадай станочница.

Цыденов Нимбу Доржиевичые— Улаан-Үдын химлесхозой хүдэлмэришэн.

Шалаев Петр Григорьевичые— Байгалай леспромхозой жолоошон.

Швецов Николай Афанасьевичые — Хүртэйн леспромхозой крановщик.

«АЖАЛДАА ШАЛГАРЬАНАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Астахова Анастасия Никифоровнае — Буряадай мебельно-модо болбосоруулгын комбинадай хүдэлмэришэн.

Байменова Роза Доржиевнае— Хүртэйн орсын тогоошон.

Банзарова Должима Цындеевнае — Шулуутайн леспромхозой хүдэлмэришэн.

Болдаков Пётр Селиверстовичые — Буряадай мебельнэ-модо болбосоруулгын комбинадай шэрдэгшэ.

Бурлаков Анатолий Галлактионовичые — Онохойн модоной комбинадай жолоошон.

Бухальцев Ананий Антоновичые — Үдын модо урадхуулгын конторын бульдозерист.

Воробьев Андрей Фёдоровичые — Хандагатайн леспромхозой слесарь.

Вставская Зоя Васильевнае — Загарайн аймагай Новоильинскэ сельскэ Советэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ.

Газимзянова Зоя Хакимовнае — Байгалай модоной баазын сортировщица.

Демидова Александра Всеволодовнае — Онохойн модоной комбинадай хүдэлмэришэн.

Дубова Надежда Климентьевнае — Шулуутайн леспромхозой хүдэлмэришэн.

Екимовская Александра Николаевнае — Хориин орсын тогоошон.

Зверев Виталий Фроловичые— Итанцын леспромхозой тракторист.

Киберева Валентина Ивановнае — Брянска орсын тогоошон.

Климчук Николай Пимоновичые — Сэлэнгын модоной баазын хүдэлмэришэн.

Клыков Степан Григорьевичые— Элхиин авторемонтно заводой слесарь.

Когольницкий Николай Александровичые — Байгалай модо урадхуулгын конторын хүдэлмэришэн.

Комаров Геннадий Александровичые — Онохойн модоной комбинадай электро-гагнуурша.

Королева Пелагея Петровнае— Шулуутайн леспромхозой токарь.

Корытова Клавдия Макаровнае — Прибайкалиин аймагай Ильинскиин ажалшадай депутадуудай сельскэ Советэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ.

Маслов Иван Алексеевичые — «Забайкаллес» комбинадай баазын хүдэлмэришэн.

Матвеева Агафья Изотовнае — Шулуутайн орсын наймаашан.

Михайлова Мария Ероновнае — Онохойн модоной комбинадай кочегар.

Никонова Татьяна Гавриловнае — Байгалай модо урадхуулгын конторын хүдэлмэришэн.

Оршонова Евгения Дымбрыловнае — Байгалай модоной баазын мастер.

Петраковский Владимир Антоновичые — Элхиин авторемонтно заводой хүдэлмэришэн.

Постовая Надежда Григорьевнае — Байгалай модоной баазын хүдэлмэришэн.

Рощенко Людмила Фёдоровнае — Байгалай модоной баазын хүдэлмэришэн.

Синявская Анна Ивановнае — Улаан-Үдын химлесхозой хүдэлмэришэн.

Сингатулин Мансур Абдуловичые — Байгалай модоной баазын оператор.

Такмакова Валентина Петровнае — «Забайкаллес» комбинадай инженер.

Толстихин Афанасий Андрияновичые — «Икутсклесстрой» трестын үйлэдбэриин предприятинуудай комбинадай хүдэлмэришэн.

Туров Владимир Ивановичые— Байгалай леспромхозой жолоошон.

Хандажапова Димицу Чимитовнае — Улаан-Үдын лесотехническэ техникумэй багша.

Челмакин Николай Васильевичые — Сэлэнгын модоной баазын крановщик.

Черноусов Геннадий Антоновичые — Байгалай модоной баазын түмэршэ дархан.

Чужакин Николай Константиновичые—Үдын модо урадхуулгын конторын жолоошон.

Шанхорова Сыбен Сандановнае — Байгалай барилга-монтажна управлениин штукатур.

Юдин Михаил Александровичые — Хориин леспромхозой тракторист.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
Н. ПОДГОРНЫЙ.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1971 оной майн 7.

НАРАТА ҺАЙНДЭР

Репортаж

Энээхэн түби дээрэ
ажаһуухада һайн.
Үдэрһөө үдэртэ
үнэн сэхээр
Эхэ орондоо
албаяа хэхэбди!

Стадионой Ехэ ендэрэй үбэртэ һууһан эдир хүбүүд, басагад иигэжэ шүлэглэн, «Хододоо бэлэн!» гэһэн маршын түрүүшын жэлдэ Улаан-Үдын пионернүүдэй юу хэһэн, ямар амжалта туйлаһан тухай элидхэбэ.

Ород, яхад, буряад
Олон ондоо хэлэн дээрээ
Хани нүхэсэл тухайдаа
Халуун зүрхэнһөө хэлэнэл.
Хани нүхэсэлнай
хэзээдэ бэхил!

Пионернүүд хани нүхэсэлэй парадта жагсаба.

Горнын абяае даган,
Гоёор барабан нэернэ.
Огторгой туласа
абяанинь зэдэлнэ,
Одоо совет хүүгэдэй
хуби заяандал,
Һайхан заяан
үгыл дэлхэйдэ, —

гэһэн үгэнүүдэй зэдэлхэтэй хамта хори гаран эдир горнистнар, барабаншад талмай дээрэ гүйлдэжэ гараад, фестиваль эхилбэ гэһэн дохёо наадаба. ВЛКСМ-эй горкомой секретарь **А. Лоскутников** пионерскэ организациин городской советдэй түрүүлэгшэ **В. Леонов** Улаан-Үдын гороное даагша **Д. Б. Бутуханов**, хоёрто ниислэл хотын пионернүүдэй фестиваль эхилхээр жагсаагдаһан тухай элидхэбэ. Һүүлдэнь нүхэр Леонов пионернүүдтэ хандажа, богонихон үгэ хэлээд, фестивалиин нээгдэһэн тухай соносхожо, Советскэ Союзай гүрэнэй туг хиидхүүлхые захирба. Эдир пионернүүд Советскэ Союзай гимнын һүртэ аялга доро улаан тугаа өөдэнь үргэжэ хиидхүүлөө, бүхы пионернүүд, айлшад хүл дээрээ ёһолон зогсобо. Удаань фестивалиин дүлэн бадаруулагдаа.

Гороное даагша Д. Б. Бутуханов суглараагшадта хандаһан үгэ соогоо һуралсалдаа амжалта туйлажа, бэеэ хүдэржүүлэн хатуужуулжа, агууехэ Ленинэй хэрэг үргэлжэлүүлхээр хододоо бэлэн

Үрждадэр Улаан-Үдын һургуулинуудай пионернүүд өөрынгөө һайндэрые һүр жабхалангай оршон байдалда тэмдэглэбэ. Үглөөнэй юһэн сагһаа Советүүдэй талмай дээрэ Советскэ, Октябрьска районуудай һургуулинуудай түлөөлэгшэд сугларжа, БурАССР-эй 25 жэлэй нэрэмжэтэ стадион тээшэ жагсаалаараа ошоходонь, Железнодорожно районой пионернүүд ерэнхэй байгаа.

...«Стадион ганса һайндэрэй шэмэгтэй боложо, улаан галстугтай, элдэб яһатанай хубсаһа хунар үмдэһэн, хариин оронуудай «айлшад» боложо хубсалһан пионернүүд иишэ тиишээ һүндэлнэ.

Эдэнэр **«Наран бүхы дэлхэйн хүүгэдые гэрэлтүүлэг лэ!»** гэһэн фестивальдаа сугларба ха юм. Тэрэ фестивалиинь В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Бүхэсоюзна пионерскэ организациин бии болгогдоһоор 49 жэлэй ойдо зорюулагдаа.

Ехэ хүхюун, һайхан үдэр
Ерээл манда мүнөөдэр,
Олон айлшад ерэнхэй,
Одоо бултанда хүхюутэй! —

гэһэн үгэнүүд стадион дээгүүр зэдэлнэ. Тэрэниие даган, эдир басаганай хурса хоолой соностоно:

Эсэгэ оромнай
инаг дураараа хүреэлнэ,

байхыень пионернүүдые уряалба. Улаан-Үдын эгээл түрүүшын пионернүүдэй зүгһөө нүхэр **М. П. Шанина** һайндэрөөрнь дашарамдуулан эдиршүүлые халуунаар амаршалба.

Оркестрэй һүр жабхаланта марш доро Совет ороной 16 республикын, мүн социалис оронуудай «түлөөлэгшэдэй» хани нүхэсэлэй парад эхилээ.

Эгээл түрүүлэн, Ехэ ендэрэй урдуур РСФСР-эй бүридэлдэ ородог республикануудай «түлөөлэгшэд» согтой баяртайгаар алхалалдан гаранад.Ород, яхад, хальмаг, осетин, башкир, татар болон бусад яһатанай хубсаһатай пионернүүд үнгэрнэ. Хэн ямар республикые түлөөлнэб, тэрэнэйнгээ картын дүрсые, ниислэл хотын нэрые, баялигуудыень нэрлэһэн транспарантнуудые бариад, согтойгоор алхалалдан гарана. Республика бүхэниие тодорхойлһон үгэнүүд зэдэлнэ: **«Кабардино-Балкари... тус республика молибденэй, вольфрамай, түмэрэй, зэдэй, алтанай, нүүрһэнэй, нефтиин зүйлнүүдээр элбэг. Ленинэй хоёр орденоор шагнагданхай»**. Иимэ үгэнүүдые шагнахадаа, эдир пионернүүд «Хододоо бэлэн!» гэһэн маршрудай **«Минии эсэгэ орон — СССР»** гэһэн шэглэлэй ёһоор орон дотороо нилээн «аяншалаа» юм ха гэжэ ойлгохоор.

6-дахи һургуулиин пионернүүд түрэл Буряад ороноо фестиваль дээрэ түлөөлбэ.

Хушатай, хадалиг, нугалиг,
Хуһархаг нютагаараа
омогорхонобди,
Байгалай дүү — Сэлэнгэ
Байсын дундуур
хашарһатана!
Зоной шарайда гэрэлтэнэ
Золтой ажалай амисхаал.
Ордента республикын
ниислэл —
Улаан-Үдэ сэсэглэнэ!

Эдэ үгэнүүдые уншагшын хоолой улам дорюунаар соностохо юм.

«Хододоо бэлэн!» гэжэ маршрудай үшөө нэгэ шэглэл — **«Эб найрамдал, һаналаа нэгэдэлгэ»**. Нэгэдэхи интернат һургуулиин пионернүүд эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэжэ байгаа вьетнам арадые фестиваль дээрэ түлөөлөө. Вьетнам таряашад, сэрэгшэд боложо хубсалһан буряад пионернүүдэй Ехэ ендэрэй урдуур эрид шиидэнги шарай харуулан алхалалдажа гарахада, суглараагшад үнэхөөрөө баатар арадай түлөөлэгшэдэй ерэһэн шэнгеэр, халуунаар амаршалан альга ташаба...

Парадай дүүрэмсээр, фестивалиин 2-дохи хуби эхилбэ. «Ородой

хуһад», ёохор хатарнууд, спортивна упражненинүүд харуулагдаа. Удаань нэгэдэхи спортивна һургуулиин һурагшад урилдаа харуулаа. Мүн түймэр сарагшадай эдир нүхэд өөһэдынгөө шадабари харуулба.

...Пионернүүдэй һайндэр П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ хүгжэмэй училищиин концертнэ зал соо үргэлжэлөө. «Хододоо бэлэн!» гэһэн маршрудай түрүүшын жэлдэ ехэ амжалта туйлажа, эрхимүүдэй эрхим гүүлэһэн пионерскэ отрядууд тусхай шанда хүртэлэй.

Һүүлдэнь ехэ концерт харуулагдаа.

Пионернүүдэй нарата һайндэр иимэ хүхюугээр үнгэрбэ. Хойто жэлдэ В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ пионерскэ организациин 50 жэлэй ойе үшөө эрхим амжалтатайгаар угтаха гэжэ Улаан-Үдын эдиршүүл тангариглаба.

Ц. ДОНДОГОЙ,
манай корр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Нүхэд В. Леонов, Д. Б. Бутуханов рапорт абажа байна. 2. Пионерскэ салют. 3. Советскэ Союзай туг хиидхүүлэгдэжэ байна.

Л. МАШАНОВАЙ фото.

Монголой Арадай хубисхалай 50 жэлэй о...

МАНАЙ НЮТАГ...

Ахэ дүүгэй хани барисаатай манай хоёр орон өөһэдынгөө ажахын амжалта туйлалтануудые халан абалсадаг харилсаа холбооной һайн һайхан заншалтай гээшэ.

Монголой Арадай Республикын Дурна Губи аймаг 1931 ондо Далай-Шанда гэжэ газарта анха бии болгогдоһон юм. Тэндэ хэдэн бишыхан байшангуудһаа ондоо юушье байгаагүй бэлэй. Тэрээнһээ хойшо энэ нютаг совет арадай туһаламжаар урган мандажа, ажахыгаа хүгжөөн бэхижүүлгын замда оруулһан байна.

Мүнөө тус аймаг 14 сомонтой, 30 гара мянган хүн зонтой, 270 гара мянган дүрбэлжэн километр дайда эзэлдэг томохон аймаг болоо. Аймаг дотор 763900 толгой мал тоологдоно. Арад зонойнь 60 гаран процент хүдөө ажахыда хүдэлнэд.

Тус аймаг үнгэрэгшэ оной арадай ажахын, соёл культура хүгжөөлгын түсэб бүхы дээрэнь амжалтатайгаар дүүргээ. Тэрэшэлэн малшадай эршэтэ ажалай ашаар малай түл абалгын гүрэнэй түсэб 7,5 процентээр үлүүлэн дүүргэгдээ гэхэ гү, малайнгаа тоо үнгэрэгшэ жэл 31 мянган толгойгоор олошоруулһан байна. Тиигэжэ мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб табан хушуу малаар үлүүлэгдөө.

Аймагай ажалшад туйлаһан эдэ амжалтануудаа улам бэхидхэхын тулада 1971 ондо малайнгаа тоо 800 мянган толгойдо хүргэхэ... рилго урдаа табина. Гадна... тонно нооһо, 360 тонно мяха... сэбһөө гадуур бэлэдхэхэ... болбол Монголой арад тү... шэн габьяата ажалай үрэ дү... лохо байна.

Эрдэни сомоной «Амидар... зам» гэжэ нэгэдэл 1959 ... Улаан-Уула гэжэ нютагта ... түбхинэһэн юм. Энэ нэгэд... ажахы, соёл болбосорол ... арад зонойнь ажаһуудал са... даа улам урган хүгжэжэ, ... томохон нэгэдэл болонхой. Т... 260-аад айл түбхинэн һуури... хай. Тус ажахы хамта 5... толгой малтай.

Эндэ соёл болбосорол, һ... сал тухай ехэ анхарал ха... лагдуулагдана. Дээдэ, дунда ... хай мэргэжэлэй һургуулин... энэ нютагай хүн зоной дун... 200-гаад хүн һуралсана.

Тус сомоной түбтэ намын ... арадай депутадуудай хур... гүйсэдхэхэ захиргаан, меди... скэ болон ветеринарна эмнэ... газарнууд, банк, хэлхээ хо... ной таһаг, электростанци, ... гуули, хүүгэдэй саад, сто... гостиница, түмэр замай ст... болон бусад бии.

Манай нютаг губи газар... һан тула, ургаса ногоо, уһа... лоор хомор юм. Гэбэшье эн... нютагайнгаа эрхэ байдалда ... болоһон дээрэһээ мал а... ашагтайгаар хүгжөөнэ.

Л. ДҮҮМААМА...

ЭЛҮҮР ЭНХЫН БУЛАН

ГРИППҺЭЭ ҺЭРГЫЛЭГТЫ!

Республикымнай аптекэнүүдтэ 0,25 процентын аксалинова мазь бии болобо. Тэрэнэй бүридэлдэ грипп үбшэнэй вирустэ эсэргүү бодосой ородог дээрэһээ грипп болон ханяаданда хэрэглэхэдэ ехэ туһатай байха.

Хэрбээ хамарайнгаа бүтэбэл, үдэрэй 2—3 дахин долоон хоногой турша соо салинова мазь хамартаа т... хихэ хэрэгтэй. Харин гри... һээ бэеэ һэргылхын т... үдэртөө хоёр дахин мазь... рэглэбэл, дурсагдаһан ... шэндэ дайрагдахагүй б... хат.

К. ГЕРАСКИНА,
АПУ-гай хүдэлмэрилэгшэ.

„НАРАН СЭСЭГҮҮД“

КИНО

«Наран сэсэгүүд» гэжэ кино буулгагдажа байна гэһэн мэдээсэл дуулахадаа, кинодо дуратайшуул досоогоо тэсэжэ ядан хүлеэгээ бэзэ. Энэ кино манай республикада харуулагдажа эхилбэ. Тус фильмые Италиин суута режиссер Витторио Де Сика найруулан табяа. Бүхы дэлхэйдэ мэдээжэ болоһон артистнар Софи Лорен, Марчелло Мастроянни гэгшэд наадахань гэжэ дуулахадаа бүри ехээр хүлеэжэ ядаа бшуу.

Фильмын автор бүхы бэлиг шадабаряа элсүүлжэ, кино харагшадай һонирхолые хангаха гэжэ яһала оролдосо гаргаа гэхэдэ болохоор.

...Наран сэсэгүүд эдеэгээ даажа ядан, һалхинда найгалзана. Үргэн тала газар нэмжынэ. Иимэ зураглалаар тус фильм эхилнэ.

Антонио һаяхан гэрлэмсээрээ, Зүүн фронт ошохо гэһэн захиралта абажа, Росси хүрэжэ ерээд, һурагтүй болошоо. Тэрэнэй һамган Джованна үбгэмни амиды ёһотой гэжэ өөртөө бодон, нютагаа бусажа ерэһэн солдадуудһаа һурагшална. Тэдэнэй нэгэниинь Антониое таниха байһан аад, юунэй болоһые хөөрэжэ үгэбэ.

...Байлдаанай һүүлээр-хүлдэһэншье, шархатаһаншье хүнүүд бии һэн. Совет Армиин булигдашагүй хүсэндэ түрюулээд, сухарижа ябаһан сэрэгшэдэй дунда Антонио урагшаа ябаха аргагүй боложо унаа һэн. Теэд хэн мэдэхэб, һүүлдэнь хүн бодхооһоншье байгаа аалам? Ехэ бэрхэтэй байгаа юм: хүйтэншье, саһатайшье...

Джованна Росси ерэжэ, үбгэнөө һурагшалха, бэдэрхэ гэжэ шиидэжэ, Москва хото, Дон хүрэжэ ерэнэ.

Зол болоходоо, Антонио олдоно. Харин Антонио һамга абанхай, басагатай болоһон байба. Иимэ юумэнтэй ушархадаа, Джованна Италияа бусана.

Антонио завкомһоо аяншалгын путевко абаад, Итали ошоод, Джованнатайгаа уулзана.

Тэрэ хоёрой дахин нэгэдэхэньшье холо бэшэ. Теэд хэды бэе бэедээ дуратайшье һаа, дахин нэгэдэхэ аргагүйбди, шамдашье, намдашье үхибүүн бии гэжэ Джованна хэлээ. Үхибүүдэймнай хуби заяан үнэтэй гэжэ тэрэ мэдүүлнэ. Тиигэжэ Антонио һамган басаган хоёртоо бусажа ерэнэ.

Маша (артистка Людмила Савельева) Антониогой анхандаа тала газарта мэдэрэлгүй болошоод хэбтэһыень гэртээ асаржа, хажуудань ходо һуужа аргалһан байгаа. Антонио энээн тухайгаа хөөрэжэ үгэхэнь бэрхэтэй юм, гэжэ Джованнада ойлгуулна. Дайн лэ манийе һалгааба, эгээл аймшагтай юумэн даа гэжэ буугай һомоной эшхэрээн дундуур ябажа ябахадаа ойлгооб гэжэ Антонио хөөрэнэ.

Дайнай аюул тухай асуудал фильмын гол темэ болоно. Тиихэдээ тус фильм удхаараа дайн дажарые эсэргүүсэһэн.

Антониогой рольдо суута актер Марчелло Мастроянни, Джованнын рольдо Софи Лорен гэгшэд наадаа. Нэрлэгдэһэн артистнаршье, бэлигтэй совет актриса Людмила Савельевашье харагшадай үнэншэмөөр наадажа, юрын хүнүүдэй образые һайнаар харуулжа шадаһан байна.

Кино харагшад хүлеэһэн урмандаа хүрэбэ гэжэ һанагдана.

Б. ХАЛМАТОВА,
библиотекарь.

ЭРХИМҮҮД ШАЛГАРБА

Спорт

Спортын зунай хаһын эхилһэндэ зорюулагдаһан мүрысөөн Нарһатын стадион дээрэ һаяхан үнгэргэгдэбэ. Табан командын хүнгэн атледүүд мүрысөөндэ хабаадалсаа. Эрэшүүлэй болон эхэнэрнүүдэй эстафетэ, элдэб зайда урилдаан, утые харайлга тэрэнэй программада ороно.

100 метрэй зайда урилдаагаар мүрысөөн эхилээ. Тужинка тосхоной түлөөлэгшэ Иванова түрүүлжэ гараа. Гүүндын спортсменка О Терентьева хоёрдохи һуури эзэлбэ.

Энэ зайда урилдаһан эрэшүүлэй дундаһаа Үльдэргын түлөөлэгшэ Базаров түрүүлээ.

200 метрэй зайда урилдахадаа эхэнэрнүүдэй дундаһаа Гүүндын Щербакова, эрэшүүл сооһоо Үльдэргын спортсмен Базаров гэгшэд эрхимлэһэн байха юм.

Эхэнэрнүүдэй командануud сооһоо Тужинкын физкультурнигууд илажа гараа.

400, 800, 1500, 3000 метрэй зайда урилдаан шанга тэмсэлтэйгээр үнгэрөө. Эхэнэрнүүдэй дундаһаа Тунжинка тосхонһоо Иванова (400 метр), эрэшүүл сооһоо Нарһата тосхонһоо Цыдыпов (400), Гүүндын түлөөлэгшэ Шелехова (800), Үльдэргэһөө Лыктыпов (800), Гүүндын спортсменкэ Днепровская (1500), Нарһатын Р. Цыдыпов (1500), Нарһатын дунда һургуулиин багша Цокто Дондоков (3000) гэгшэд нэгэдэхи һуури эзэлбэ.

Утые харайлгаар мүрысөөн болоо. Щербакова эхэнэрнүүдэй дундаһаа шалгараа. Ч. Галданов эрэшүүл сооһоо түрүүлжэ гараа.

Яруна.

В. БАЙБОРОДИН.

Телефон · Телеграф · Радио
ХИЛЫН СААНАҺАА

Болгариин шэнэ конституци

СОФИ. (ТАСС). Болгариин Компартиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Т. Живков Болгариин Арадай Республикын Арадай суглаанай баярай заседани дээрэ оронойнгоо шэнэ Конституци тунхаглаба.

Шэнэ Конституциин проект тушаа майн 16-да үнгэргэгдэһэн бүгэдэ арадай референдумэй үедэ болгар арад тэрэ Конституциие нэгэн һаналтайгаар һайшааба гэһэн мэдээсэлые заседанида хабаадагшад нэрьемэ альга ташалгаар һайшаан угтаба.

Конституциие һайшаалга хадаа болгар арадай морально-политическэ нэгэдэлые гэршэлэн харуулна гэжэ үгэ хэлэхэ зуураа, Т. Живков тэмдэглэбэ. Болгариин Коммунис партиин программын зорилгонуудые бэелүүлхэ үргэн дардам харгы шэнэ Конституци нээжэ үгэнэ гэжэ Т. Живков хэлэбэ.

Индо-соведэй соёлой барисаан улам үргэдэнэ

ДЕЛИ. (ТАСС). Индиин ниислэл хотын, Калькуттын, Бомбейн, Мадрасай томо томо кинотеатрнуудта «Дайн ба эб найрамдал» гэһэн совет фильм тон ехэ амжалтатайгаар харуулагдажа байнхай. Делиин «Пэтриот» гэжэ газетэ «дэлхэйн кинематографай» эрхим һайн зохёол гэжэ тэрэ фильмые нэрлэбэ.

Инди ба Советскэ Союзай хоорондо киногой талаар харилсаан саашадаашье амжалтатайгаар хүгжэхэ. Индиин мэдээжэ режиссер ба киноактер Радж Капурай зохёон табиһан «Минии нэрэ—клоун» гэжэ нютагтаа сууда гараһан фильм совет экран дээрэ һаяар харуулагдахань. Радж Капурай тэрэ фильм, мүн Индиин бусад дүрбэн кинокартина СССР-эй 30 арадай хэлэн дээрэ оршуулагдажа, совет олон түмэн зондо харуулагдаха. Гэхэтэй хамта, «Дайн ба эб найрамдалай» хажуугаар «Анна Каренина» гэжэ кинофильм Индидэ харуулагдаха.

Сионис ёһоной расизм

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Израильда гаргагдадаг үндэһэ яһанай доромжолгодо эсэргүү олонитын жагсаал Иерусалимда болобо гэжэ ЮПИ агентствын корреспондент мэдээсэнэ.

Хойто Африкаһаа, Дүтын Зүүн зүгһөө Израиль худар нүүжэ ерэһэн хэдэн зуун еврей иммигрантнууд Иерусалимай түбэй гудамжануудта гаража, баһамжалгын политика болюулха эрилтэ табиһан байна.

КПЧ-гэй СЪЕЗДЫЕ УГТУУЛАН

ПРАГА. (ТАСС). Чехословакиин зон КПЧ-гэй XIV съездэдэ эдэбхитэйгээр бэлдэжэ байнхай. КПЧ-гэй 50 жэлэй ба партиин съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые республикын ажалшад гаргажа, абаһан уялгануудаа дүүргэһэн тухайгаа рапортнуудые үгэжэ байна.

«КПЧ-гэй XIV съездэдэ—габшагай ажал!» гэһэн лозунг доро олон мянган бригада, халаан, участогууд болон бүхэли предприятинуудай мүрысөөн дэлгэрһэн байгаа. Тэрэ мүрысөөнэй дүнгүүд сэдьхэл зүрхэ баясуулна. Шулуу нүүрһэ, металл, зайн гал, эд бүд, гутал, станок, автомобиль, прибор гэхэ мэтые түсэбһөө гадуур энэ орон ехээр абаба. Чехословакиин арад зониие эбтэйгээр нягтаруулхын түлөө тэмсэл хүтэлһэн, социалис байгуулалтын шэнэ амжалтануудта арад зоноо хүтэлэгшэ КПЧ-гэй политикые бүхы арадай шууд сэхээр дэмжэжэ байһыень съездын урда тээхи ехэ эдэбхи үүсхэл гэршэлэн харуулба.

Предприятинуудай, гүрэнэй ажахынуудай, хүдөө ажахын хамжаануудай коллективүүдэй съездын урда тээ туйлаһан ажалай илалтанууд тухай мэдээсэлнүүд Прагада абтажа байнхай.

«Татра» гэжэ автозаводой мастернууд 9 миллион кроной продукци түсэбһөө гадуур гаргаба. Ашаанай хүсэтэ хэдэн олон автомобиль мүрысөөнэй ашаар түсэбһөө гадуур энэ заводто гаргагдаһан байна. СССР—Баруун Европо гэһэн транзитна газопроводой Чехословакидахи участок дээрэ хүсэтэ тэдэ машинанууд хүдэлхэ юм. КПЧ-гэй 50 жэлэй нэрэмжэтэ бригадын нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө «Татра» заводой 156 бригада мүрысэжэ байнхай.

КПЧ-гэй XIV съездын хүндэлэлдэ абаһан уялгануудаа Баруун Чехиин Соколовско шулуун нүүрһэнэй уурхайн шахтёрнууд болзорһоонь урид дүүргэбэ. Жэлэй эхинһээ хойшо түсэбһөө гадуур 534 мянган тонно түлишэ тэдэнэр үгэһэн байна.

Республикын ондоошье олон предприятиин коллективүүд КПЧ-гэй XIV съездые угтуулан абаһан даалгабаринуудаа горитойгоор үлүүлэн дүүргэжэ, угтажа байнхай.

АЖАЛАЙ АМЖАЛТАНУУД

ХАНОЙ. (ТАСС). Хо Ши Минэй түрэһөөр 81 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн ажалай мүрысөөн ДРВ-дэ амжалтатайгаар дэлгэржэ байна.

Энэ ойтой дашарамдуулан, ниислэл хотын эрхим токарьнуудай жэшээтэ түрүүшын мүрысөөн Ханойн механическа заводто үнгэргэгдэбэ. Тэрээндэ хабаадагшад профессиональна үндэр дээдэ мэргэжэлээ харуулба.

Хайфоной түмэр замайхид үйлэдбэриин мүрысөө дэлгэрүүлэн, урдахи хоёр һарынхида орбол олон вагон энэ һарын түрүүшын арбан хоног соо заһабарилба.

Барайгарай 2 мянган гектар поли уһалха уһалууриин шэнэ барилга хэжэ Лангшон провинциин кооперативуудай таряашад дүүргэбэ гэжэ тэндэһээ мэдээсэгдэнэ.

Сагаан байшангай засагаархид национальна забастовкодо хамаархажа эхилбэ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). 42 часай турша соо үргэлжэлһэн, түмэр замай транспортын ябаса зогсооһон американ түмэр харгынуудай стрелочнигуудэй бүхы ороной забастовкодо Сагаан байшангай засагаархид, США-гай конгресс хамаархажа эхилээ.

Ажалдаа дары бусажа орохыень забастовко хэгшэдтэ захирһан, энэ оной октябриин 1 хүрэтэр забастовко хэлгые хоримжолһон «онсо хуули» конгрессэй хоёр палата хоюуландаа—сенат ба түлөөлэгшэдэй палата—гаргаба. Забастовко хэгшэдэй салин хүлһэ саг зуураар нэмээхэ гэжэ «Онсо хуули» дотор хараалагдана. Тэрэ хуулида президент Никсон гараа табинхай. Забастовко хэгшэд ажалаа нэрэеэ баатай болобо гэжэ стрелочнигуудэй профсоюзай хүтэлбэрилэгшэ Чэмберлен мэдүүлбэ.

Олониитын эрилтэ

БОНН. (ТАСС). Мюнхендэ «Сүлөөтэ Европо» ба «Сүлөө» гэһэн американ радиостанцинуудай хорото ябуулгада һанаагаа ехээр зобожо байһанаа ФРГ-гэй демократическа олониитэ элирхэйлэн мэдүүлнэ. Мюнхендэ зунай олимпийска мүрысөөн хойто жэл болохо юм.

Энээнтэй дашарамдуулан урданай спортсмен—хүндэ атлет, 1932 оной олимпиадада илажа гарагшадай нэгэниинь Рудольф Измайер гэгшэ спортивна оршон байдалые гутаажа, олимпийска мүрысөө таһалдуулжа боломоор бүхы һаад түбэгшөөл зайсуулхые, Мюнхендэ шэбээлһэн «Сүлөөтэ Европо» ба «Сүлөө» гэжэ радиостанцинуудай ажал ябуулгые түрүүшын ээлжээндэ болюулха гэжэ эрибэ.

Р. Измайер гэгшэ өб найрамдалай немец союз гэдэг демократическа эмхиин делегациин нэрэһээ тиимэ эрилтэ табиһан байба. Баавариин ниислэл хотодо шэбээлһэн амарикан радиостанцинуудай хорото ябуулга хоримжолхо тухай эрилтэ Мюнхенэй засагаархидай урда тэрэ эмхи табиба.

Вьетнамда боложо байһан дайнда хабаадалсаһанайнгаа түлөө правительстваһаа абаһан орден, медальнуудаа Америкын сэрэгшэ Вашингтоной Капитолиин дэргэдэ шэдэжэ байна.

АПН-эй фото.

ПРАВДА БУРЯТИ...
МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕР...

Нэгэдэхи хуудаһанда: ...дүүдэй һунгалта угтуулан» ...гаршаг доро информацинууд... барай тарилгын ябаса тухай... риалнууд. ТАСС-ай шухала... сэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда: «... мическа һуралсал һайжар... гэһэн С. Ринчиновэй статья. ...ластной профсоюзай эдэбх... суглаанай материал. «Үбһэ... ной баян ургасын түлөө» А. Останинай статья.

Гурбадахи хуудаһанда: СС... Верховно Соведэй Президи... Указууд. Россин Федерацин... зон тухай РСФСР-эй ЦСУ-гай... дээсэл. Хилын саанаһаа а... ТАСС-ай мэдээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: ...гэлдэр, мүнөөдэр, үглөөдэр» ...ниитэ гаршаг доро нютаг ню... һонин.

СЭНХИР ЭКРАНУУДТА

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАМ... УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛ...
18.00—«Хонхо» гэһэн һ... шадта зорюулагдаһан те... зионно журнал. 18.45—«... жэмтэ зурагууд» гэһэн ф... концерт. 19.10—«Баатар... тухай хөөрэлдөөн» гэһэн ... жуулга. 19.25—«Зүүн Сиб... гэһэн киножурнал. 19.3... «КПСС-эй XXIV съезд ба ... хоорондын коммунис хүдэл... гэһэн дамжуулга. 19.55—... панорама. 20.15—«Осака... Улаан туг» гэһэн кино... 20.35—концерт. 21.05—... реклама. 21.10—«Все не ... просто» гэһэн уран һайх... телевизионно фильм.

Сагай ушарл...

Улаан-Үдын авиаметста... мэдээсэһэнэй ёһоор мүнө... республика доторнай бага ... гэ үүлэтэйшэг байха, бо... орохогүй. Баруун зүгһөө һ... ханаар һалхилха. Байгал ... рай ба хойто аймагуудта 1... 16, бусад нютагуудта 16-... Улаан-Үдэдэ һүниндөө 1... үдэрынь 18—20 градус д... байха.

Редакторай орлогшо
М. Н. НИМАЕВ.

Манай адрес, телефонууд

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—54-5..., приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редактора—62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря—66-7..., отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—64-3..., 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленности ... строительства—61-35, советского строительства и быта—69-58, культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, информации—34-05, общественная приёмная—56-62, машинное бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

Н-01451. Заказ № 958.